No. 2495 Zaterdag 14 November 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

EENIGE BEMERKINGEN OMTRENT DE ONDERWIJSWETGEVING IN CURAÇAO.

door Fr. GERONTIUS.

Overgenomen uit het jaarboek 1931 van het R. K. Centraal Bureau voor Ond. & Opv.

II.

Ik sprak ook van schijnbare tegenstrijdigheid. Men oordeele:

Publicatieblad van 1928 over vergoeding van verlofskosten zegt in art. 12:2.

„Als blijkt dat het schoolbestuur aan een met verlof afwezigen onderwijzer niet de volle bezoldiging heeft uitgekeerd, zal slechts het uitbetaalde bedrag worden vergoed.

Art. 12.3. Bij afwezigheid van een verplicht onderwijzer op grond van verlof wegens ziekte of langdurigen onafgebroken dienst, mag door het schoolbestuur een plaatsvervanger worden aangesteld, die voor het tijdvak, dat hij als zoodanig optreedt *eveneens* in aanmerking komt voor vergoeding uit 's lands kas.

Art. 12.4. Aan het schoolbestuur wordt voor den duur der afwezigheid van een verplichten onderwijzer het *volle* bedrag uitgekeerd, *tenzij* een plaatsvervanger is aangesteld in welk geval de bezoldiging van den plaatsvervanger wordt vergoed."

Wat wordt hier bedoeld?

Het woordje *eveneens* in art. 12.3 zou mij doen denken aan een vergoeding van beider salaris, van den verlofhebbenden onderwijzer en van zijn plaatsvervanger, maar het woordje *tenzij* uit art. 12.4 zegt uitdrukkelijk, dat slechts een der twee vergoed wordt.

Is dat geen tegenspraak,
Een ander Voorbeeld.

Publicatieblad 1928 No. 79 zegt in art. 12ter. 2. „Bevat de opgave B. genoemd in het eerste lid van dit artikel een mededeeling van vrijstelling van dienst wegens ziekte door het schoolbestuur verleend aan een verplicht onderwijzer voor een tijdsverloop van meer dan drie achtereenvolgende dagen, dan gaat zij vergezeld van een verklaring van een geneesheer, waaruit blijkt, dat de betrokkene door zijn geestelijke of lichamemelijke toestand verhinderd was zijn arbeid te verrichten.

Art. 12 ter 3. De in het tweede lid van dit artikel bedoelde geneeskundige verklaring moet zijn afgegeven binnen drie dagen na het aanvangen van de vrijstelling van dienst wegens ziekte."

Stel nu eens: Iemand voelt zich op Maandag niet goed en vraagt vrijstelling van dienst. Ze wordt hem verleend voor drie dagen. En werkelijk Woensdag gevoelt hij zich zoo goed, dat hij met grond kan veronderstellen, dat hij Donderdag zijn werk kan hervatten.

Maar in de nacht van Woensdag op Donderdag wordt hij erger en de vrijstelling moet dus doorgaan. Wat nu? Een geneesheer ontbieden, natuurlijk. Maar deze kan nu toch de verklaring niet meer afgeven binnen drie dagen na het aanvragen der vrijstelling, En de onderwijzer had toch voor Donderdag geen reden om een geneesheer te raadplegen. En het schoolbestuur heeft toch niet de schuld, dat de man in den nacht van Woensdag op Donderdag verergerde in plaats van geheel te herstellen. Andere bepalingen zijn van dien aard, dat het bijna onmogelijk is ze volgens de letter uit te voeren. Zoo is o.a. het voorschrift, dat aanvrage van ziekteverlof, door den Gouverneur te verleenen bij langeren duur dan een maand, moet vergezeld gaan van een verklaring van een commissie van drie geneesheeren door den Gouverneur te benoemen.

Het volgende nu is een werkelijk voorgekomen geval. Een onderwijzer breekt op 19 Juni een arm. De geneesheer verklaart, dat de breuk zoodanig is, dat genezing niet mogelijk is, als de onderwijzer niet gaat liggen in rekverband. Doet hij het wel, dan is het wel mogelijk, dat hij na drie of vier weken weer in school kan staan.

Voorloopig wordt daarop dus gerekend. Maar na de vierde week, zegt de geneesheer: U moet nog een week wachten. Nu gaat het over de maand en de commissie moet dus een verklaring geven. Nu eerst aan den Gouverneur gevraagd een commissie te benoemen.

De Gouverneur heeft daarvoor een paar dagen noodig om de personen bij elkaar te vinden. De commissie heeft niet onmiddelijk tijd tot bijeenkomst. Hoe het zij, de onderwijzer keerde op 29 Juli in de school terug en werd eind Augustus voor de keuringscommissie geroepen.

Toen, tijdens vacantietijd was hij op reis. Keuring werd dus weer uitgesteld.

Eindelijk begin October legde de commissie schriftelijk verklaring af, na drukke discussie over wat eigenlijk het doel harer bijeenkomst was en na verklaring van den geneesheer die den patiënt behandeld had. Nu eerst, in October, kon verlof aangevraagd worden, dat noodig was in Juni en Juli.

Dwaasheid! Toen dan ook bij de aanvraag voor vergoeding, dit verlof en de wijze van vervanging aan den inspecteur werd voorgelegd, oordeelde deze het eenvoudiger daarvan maar geen gewag te maken en te doen, alsof die onderwijzer zelf het heele jaar was aanwezig geweest, waarmee in dit geval het schoolbestuur tevreden was. Ik voeg hier nog een enkele bemerking bij omtrent het aanteekenen van schoolbezoek. Nergens in Verordening of besluiten vind ik iets bepaald over geoorloofd of ongeoorloofd schoolverzuim. Het eenige wat er van staat is: „kinderen die meer dan 1/3 der schooltijden van een maand hebben verzuimd, moeten van de lijst worden afgevoerd.

Verzuimen ze de volgende maand minder, dan worden ze weer herplaatst."

Toch ontvangen de hoofden der scholen jaarlijks een boek ter aanteekening met dubbele kolom: een voor geoorloofd, een voor ongeoorloofd.

Wel is er ooit van de inspectie bericht ontvangen, dat verzuim wegens ziekte niet behoeft meegeteld te worden voor de afvoering van leerlingen, als de dokter een attest gegeven heeft. Moeten zulke verzuimen nu in kolom geoorloofd?

Ik ken hoofden van scholen, die in de kolom geoorloofd het aantal verzuimen invullen, die aanleiding geven tot afvoering van de lijst der leerlingen.

Een ander duister punt is het aantal leerlingen per maand.

Op het eind van iedere maand moet berekend worden het percentage van het betrekkelijk schoolverzuim, d.w.z. van die kinderen, die niet meer dan 1/3 der schooltijden van die maand verzuimden.

Op de lijst voor deze opgaven, door het gouvernement verstrekt, komt voor:

aantal leerlingen bij begin der maand	. . . . .
af wegens vertrek	. . . . .
af wegens meer dan 1/3 verzuimd	. . . . .
blijft	. . . . .
bij: nieuwe leerlingen	. . . . .
herplaatste (vroeger voor verzuim afgevoerd)	. . . . .
totaal eind der maand	. . . . .

Het betrekkelijk verzuim moet berekend worden door het aantal schooltijden te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen en dit product te deelen op het aantal verzuimen maal honderd. Maar welk aantal leerlingen is hier bedoeld? Begin der maand, eind der maand of nog een ander getal?

Op het eind van het jaar moet ook het percentage berekend worden van het volstrekt schoolverzuim. Daarvoor moeten alle verzuimen genomen worden — dus ook van de afgeschreven leerlingen, maar het aantal leerlingen moet weer zijn het aantal der als werkelijk schoolgaande in aanmerking komende, waardoor het percentage allicht iets te hoog wordt, wijl het tot in 2 decimalen moet worden opgegeven. Ik geloof, dat het bovenstaande wel iederen lezer overtuigen zal, dat er aan onze onderwijswetgeving nog heel wat verbeterd kan worden.

CURAÇAO, St.-Thomascollege, Januari 1931.

Te Huur.

Een geriefelijk huis gelegen in de Baraltwijk No. 30
(Tegenover Recreationpark)
Te bevragen bij H. E. DULDER.
Zaantjessteeg No. 19.

De Verschepingen van Suriname naar Curaçao.

Van het korte verblijf, van den Hr. E. Martijn in Paramaribo heeft de Kamer van Koophandel aldaar gebruik gemaakt tot het houden van een bijeenkomst waarvoor ook opgeroepen waren verschepers van Surinaamsche producten naar Curaçao. Verder waren verschillende belangstellenden aanwezig, onder wie de administrateur van financiën en de gouvernements secretaris.

We lezen hiervan in de West het volgende verslag:

Wij hebben deze vergadering met genoegen bijgewoond. Daar vernamen wij immers, dat de verschepingen — in weerwil van vele teleurstellingen — tot dusverre niet onbevredigend zijn. De heer Martijn, die den indruk maakt een knap zakenman te zijn, gaf als zijn overtuiging te kennen, dat het was een kwestie van volhouden. Er zijn vele moeilijkheden te overwinnen. De omstandigheden zijn ook heel wat ongunstiger geworden door de crisis op Curaçao. De bevolking is met een acht duizend personen verminderd, de koopkracht gedaald. De prijzen zijn zelfs sterk gedaald, terwijl de concurrentie uit omgevende landen (Venezuela, Columbia, Santo Domingo) toeneemt. Deze landen kunnen hun waren goedkoop aanvoeren in schoeners.

In weerwil van dit alles, is het een kwestie van volhouden, volgens de heer Martijn. Vier factoren zijn van beslissend belang:

I. De vrachtprijzen naar Curaçao zijn te hoog.

II. Verschepers van producten moeten zorgen voor goede kwaliteit; dit geldt niet het minst voor rijst. Voor dit product is flinken afzet te vinden als gezorgd wordt het percentage breuk tot een minimum te beperken.

III. De verpakking moet voldoen aan de eischen die de lokale markt stelt. Mais en rijst bijv. moeten in zakken worden aangevoerd van 46 en 50 K.G. en niet in balen van honderd kilogram zooals aanvankelijk geschiedde. Gomma kan in vaten worden aangevoerd tot een gewicht van ten hoogste 90 kilogram. De eerste aangevoerde vaten uit Suriname varieerden echter in gewicht van 80 tot 140 kilogram. Wie zaken wil doen, moet rekening houden met de wenschen in dit opzicht van de afnemers.

IV. Prijzen moeten concurreerend zijn.

Alle begin is moeilijk. In den aanvang lieten de verschepingen op elk gebied te wenschen over. Geleidelijk komt daarin verbetering. Spreker vertrouwt, dat het, met taaie volharding, op den duur mogelijk zal blijken voor de Surinaamsche producten de markt te veroveren, zoowel op Curaçao als op Aruba. Want ook op Aruba is reeds de actie begonnen.

Na den heer Martijn, voerden verschillenden sprekers het woord, die eveneens den nadruk legden op de te hooge vrachten. De heer Jong Baw, die zelf een stoomvaartlijn vertegenwoordigt, betwijfelde echter of de vracht naar Curaçao te hoog genoemd kan worden. Hij meende de oplossing te moeten zoeken in het toekennen van meer subsidie aan de Aluminum Line, die dan hare vrachten zou kunnen verlagen. De heer Martijn wees er echter op, dat, waar de Aluminiumschepen de reis naar Curaçao in vier dagen doen, het niet billijk is, dat de vracht gelijk is aan die van de Koninklijke Stoomboot Mij die er tien dagen over doet.

De zaak schijnt te zijn, dat de Nederlandsche regeering den eisch heeft gesteld, dat de vrachten gelijk zouden zijn aan de K. N. S. M., omdat zij anders meende dat aan de nationale lijn een onbillijke concurrentie werd aangedaan. Het is te hopen, dat dit standpunt voor herziening vatbaar is. Want wij kregen wel sterk den indruk, dat bij de felle concurrentie die er is, de vrachtprijzen een ernstig bezwaar opleveren.

Er gingen ook pessimistische stemmen op ter vergadering. De heeren Doedel en Stuger, die zich ook gewaagd hebben aan verschepingen, verklaarden dat maar al te vaak verlies daarop wordt geleden. Zij vreesden, dat aldus ook deze poging om den kleinen landbouw te helpen, tot mislukking gedoemd was. Hiertegen voerde de heer Martijn aan dat sommige afschepers aan het werk gingen, zonder zich voldoende op de hoogte te stellen van de eischen op Curaçao en dus de geleden verliezen aan zichzelven te wijten hadden.

In het algemeen geldt, dat handel drijven risico medebrengt. Men heeft de kans op winst, maar tevens de kans op het omgekeerde. Wie dus handel drijft, moet weten, dat hij dit risico aanvaardt. Spreker kon echter verklaren, dat verscheidene afschepers van Surinaamsche producten goede winsten hebben behaald en zeer tevreden waren,

De voorzitter, de heer Snellen, wees er ten slotte op, dat men toch niet altijd alles van het Gouvernement moet verwachten, doch dat belanghebbenden hier gelegenheid hebben om door vereende krachten deze zaak op te bouwen. De eerste zes maanden der snelverbinding zijn z.i. te beschouwen als een inleidenden proef, die krachtig moet worden voortgezet.

Merkwaardig getuigenis.

Ds. van Linschooten over de Missie in Suriname.

De Nieuwe Rotterdamsche Courant maakt melding van een causerie (Godsdienstig en kerkelijk leven te Paramaribo en in Suriname), door Ds. van Linschooten tijdens zijn verlof in Nederland gehouden voor de leden zijner vroegere gemeente Oudshoorn.

Na de Herrnhutters besproken te hebben, zegt hij:

Den laatsten tijd heeft echter ook de katholieke kerk onder de volgelingen van de Herrnhutters gearbeid en dit heeft tot gevolg gehad, dat velen nu tot den katholieken godsdienst zijn overgegaan. Overigens had spr. alle respect voor het werk van de R. K. Kerk in Suriname. Zij tracht de boschnegers in de eerste plaats te wennen aan regelmatigen arbeid en op dit gebied heeft zij reeds veel bereikt.

Op de vraag, welke vorm van christendom op den duur den meesten invloed zal oefenen, wist spr. dan ook slechts één antwoord: de Roomsch Katholieke. De R. K. Kerk is nu eenmaal menschkundiger; zij brengt haar volgelingen slechts langzamerhand in kerkelijk verband.

Spr. besloot met er op te wijzen; dat de Europeanen, waar het hun geestelijk leven betreft, tegenover de Creolen een zeer poover figuur slaan en dat ook in dit opzicht de R. K. Europeanen een uitzondering maken".

Koloniale Raad.

Dinsdag 10 November 1931.

In deze zitting kwamen slechts twee ingezonden stukken ter tafel van Z. E. den Gouverneur.

Het eerste schrijven deed mededeeling, dat Z. E. besloten had om den bouw van barakken voor geinfecteerde zieken op Aruba, waarvoor op het Bouwfonds van dit jaar fl. 20.000 was uitgetrokken niet te doen uitvoeren.

De Directie van het San Pedro hospitaal blijkt geen prijs te stellen op deze barakken. Wel wil zij haar goedkeuring hechten aan een inrichting voor t.b.c. lijders. Daar deze ongeveer fl. 40.000 zou vorderen, is Z. E. niet op het plan ingegaan.

Een tweede schrijven van Z. E. hield een voorstel in om de DUURTEBIJSLAGEN als volgt te verminderen.

Op de eerste 1200 gld. heeft geen korting van de duurtebijslag plaats. Op de tweede 1200 gld. wordt 2,5% gekort. Op de derde 1200 gld. wordt voor gehuwden 2,5% en voor ongehuwden 5% gekort, terwijl de korting verder 5% zal bedragen.

Voor degenen die geen duurtebijslagen in percentage uitgedrukt hebben, doch wier duurtebijslag in de vaste bedragen is uitgedrukt, zal vermindering van de duurtebijslag op deze bedragen worden toegepast.

N. V. HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST-INDIE.

OPGERICHT 1918.

Maatschappelijk Kapitaal: fl 5.000.000.

Geplaatst en Volgestort fl 1.000.000.

HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM, Keizersgracht 255.

BIJKANTOOR te CARACAS -- (Venezuela).

BIJKANTOOR CURAÇAO.

Neemt Gelden à Déposito. Opent Spaar-Rekeningen.
Opent Chèque-rekeningen.
Bezorgt Telegrafische Uitbetalingen.
Verstrekt Handels-Credieten.
Uitvoering van Effecten-Orders
en Verzilvering van Coupons.
In- en Verkoop van Wissels op het Buitenland
en van Vreemde Muntsoorten.
Verstrekt Reiswissels (overal ter wereld inwisselbaar)
van de American Express Company, New-York,
en de American Bankers Association, New-York.

CORRESPONDENTEN IN ALLE VOORNAME PLAATSEN.

In Nederland:	NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ. ROTTERDAMSCHE BANKVEREENIGING.
Te New York:	GUARANTY TRUST COMPANY OF NEW YORK. CHASE NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK.
Te London:	NATIONAL PROVINCIAL BANK LTD.
Te Parijs:	SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR FAVORISER ETC. BANQUE NATIONALE FRANÇAISE DU COMMERCE EXTÉRIEUR.
Te Hamburg:	DEUTSCH-SUDAMERIKANISCHE BANK A. G. NORDDEUTSCHE BANK IN HAMBURG, FILIALE DER DEUTSCHEN BANK UND DISCONTO-GESELLSCHAFT.

La Dirección del Colegio del Sagrado Corazón WELGELEGEN

suplica a las personas invitadas al festival de premios se sirven presentar a la entrada la tarjeta de invitación, y espera que las damas se presenten decorosamente trajeadas haciendo gala de sus nobles sentimientos.

De Directie van het pensionaat van het H. Hart WELGELEGEN

verzoekt vriendelijk, dat de genoodigden hun invitatiekaartje toonen bij het binnenkomen, ook, dat de Dames zich als altijd door haar deftige, zedige kleeding onderscheiden.

2—2

Het vertrek der Zusters Franciscanessen te Pietermaai.

Zooals we reeds hebben medegedeeld zullen aan het eind van dit jaar de Zusters de Congregatie van Roozendaal de scholen van Pietermaai verlaten, die dan zullen komen onder de leiding der Zusters van Schijndel die thans alleen nog maar werkzaam zijn in de scholen van het tweede district.

Talrijk zijn de banden, die de Zusters binden aan de parochie van Pietermaai waar zij steeds werkzaam geweest zijn, zoolang die parochie bestaat. Weinig in aantal zullen daar de katholieke vrouwen en meisjes zijn, wier opvoeding niet in hunne handen geweest is Doch niet alleen van het tegenwoordige geslacht kan dit gezegd worden maar van de ouders en grootouders.

In het jaar 1851 zijn de Zusters daar begonnen met een bewaarschool, die geopend werd met 134 kinderen.

Op 18 Februari 1857 vroeg de toenmalige Apost. Vicaris Mgr. Niewindt om bij deze bewaarschool een school op te richten voor meisjes, waar wel permissie voor inkwam, maar onder de uitdrukkelijke voorwaarden, dat die school onder gelijk toezicht zou staan als *de andere private openbare scholen* en zich zou te onderwerpen hebben aan de bepalingen op het lager onderwijs en *dat met het onderwijs niet vermengd of verbonden mocht worden het leerstellige van een bepaald kerkgenootschap.*

De meisjesschool op Pietermaai moest dus neutraal zijn, maar de kosten door den Roomschen Bisschop gedragen, want met geen woord wordt gesproken over eene toelage uit de gelden, die jaarlijks op de begrooting van Curacao voor het onderwijs werden uitgetrokken.

Erg tegemoetkomend was het toenmalige gouvernement dus niet, Trouwens was dat reeds gebleken bij de komst der Zusters op ons eiland, waarvoor ze een paspoort gekregen, hadden op voorwaarde, dat zij een opvoedingsgesticht zouden openen, met uitsluiting, *sub poene van revocatie* van een *geestelijk* gesticht.

Dat de omstandigheden, waaronder de zusters hunne scholen, daar begonnen zijn, niet rooskleurig waren, is wel te begrijpen.

Bovendien moest de school, de eerste vijftien jaren, iedere week nog extra opgeruimd en weer opnieuw ingericht worden, daar ze des Zondags voor kerk moest dienen, totdat in 1870 de kerk van Pietermaai gebouwd werd.

Een zeer groot ongerief was het ook, dat de Zusters iederen dag met pontjes op en neer moesten naar het St. Martinusgesticht, waarin eerst in 1888 door de brug eenige verbetering kwam. Dat op en neer trekken duurde tot het jaar 1897, toen de nieuwe scholen gebouwd werden en de Zusters op Pietermaai een eigen tehuis kregen.

Weinig hebben de Zusters zelf bewaard van de historie van dit huis. Maar zeker kunnen ze vertrouwen dat hun daden staan opgeteekend in het boek des levens, waarvoor ze eigenlijk enkel of alleen werken.

Toch is dit voor de historieschrijver jammer, want interessant zou er te vertellen geweest zijn, zooals een oude zuster, dat eenige jaren geleden nog doen kon, over de tijd, dat zij daar op school was, en de kinderen door den slavendrijver, de bomba, met de zweep naar school gebracht werden. Veel is er sindsdien veranderd, maar wat bleef dat was de liefde der Zusters voor de kinderen.

Of die liefde steeds is beantwoord? De Zusters zullen die vraag niet stellen. Maar wel verwachten we, dat

a.s. Vrijdagmorgen alle oud leerlingen van de zustersscholen van Pietermaai zullen tegenwoordig zijn bij de plechtige H. Mis van dankbaarheid; en daarna bij de receptie zullen toonen hoe warm ze voelen voor hun leermeesteressen aan wien ze voor een groot deel te danken hebben, het goede en schoone wat zij bezitten; en wat ze van hun ouders gekregen hebben.

Moge ze dit bewaren in lengte van dagen, dit zal de grootste dank zijn die ze aan de Zusters geven kunnen.

BERICHTEN.

Z. H. Exc. Mgr. Petrus Innocentius Verriet.

Apostol. Vicaris van Curaçao.

Gisterenavond kwam hier het telegrafisch bericht dat de Zeer Eerw. P. I. VERRIET, door Z. H. den Paus benoemd is tot Apost. Vicaris van Curaçao.

Zijn Hoogw. Excellentie werd geboren 4 Nov, 1880. Werd priester gewijd op 15 Augustus 1905 en is sinds 1909 op Curacao werkzaam.

KERKBERICHTEN.

Toediening H. Vormsel.

Hedenmiddag zal het H. Vormsel worden toegediend in de kerk van Pietermaai, morgen in de kerk der H. Familie en Maandag in de Kathedraal om 4 uur desmiddags.

De opening der Stadsschouwburg.

Zaterdagavond had de plechtige opening plaats van dit nieuwe theater. De elite der stad was aanwezig, aan het hoofd waarvan Z. E. den Gouverneur met familie. Over de uitvoering hebben we reeds een bespreking gegeven in ons blad van de vorige week, naar aanleiding van de algemeene repetitie. Alleen deed zich jammer, het gemis gevoelen van een der orkestleden, de Hr. David Capriles, die wegens ongesteldheid verhinderd was.

Bloemen werden aangeboden aan de soliste Mevrouw Curiel, en door de dames zangeressen- herinnerings geschenken aan den Heeren Fensohn en Boskaljon. Namens de spelers van het blijspel „Entre Doctores“ overhandigde de Hr. Salas in een kort woord een geschenk aan de Hr. de Mora.

Het was weder een zeer geslaagden avond. Als een bijzonderheid voor Curaçao, mogen we nog noemen de aangebrachte luidsprekers, die ook de buitenstaanders deden genieten.

Wegens plaatsgebrek moest de rede van de Hr. Henriquez vervallen.

Ernstige diefstal op het Postkantoor.

Geweldig waren de wekelijksche stapels, onbestelbaar bevonden brieven en stukken op ons Curaçaosche postkantoor.

We meenden, dat deze aan de afzenders moesten worden teruggezonden. Hier scheen dit echter niet te gebeuren en werden de stukken maar opgestapeld, zonder dat er verder naar werd omgekeken.

Een der bestellers echter had er wel belangstelling voor, vooral als er geldwaarde inzat. Naar we vernamen is dezer dagen de man door de recherche geknipt en heeft bekend reeds twee jaren zijn belangstelling getoond te hebben, door ze te openen en zich de geldswaarde toe te eigenen.

De man is in arrest gesteld; maar zeker pleit de toestand van ons postkantoor, waar zoo iets twee jaar lang gebeuren kan, voor clementie.

Welkom Hr. Ms. van Nes.

Donderdag 8 uur kwam deze oorlogsbodem voor de haven. Na het lossen der 21 saluutschoten, die door het fort werden beantwoord kwam het schip statig binnen, terwijl de muziek der militaire politie het Wilhelmus speelde,

We vernamen, dat na een paar dagen storm aan het begin, het schip verder een goede reis gehad heeft.

Théedansant Hr. Ms. Banckert.

Vrijdagmiddag gaven commandant en officieren van dit schip een thee, welke zeer druk bezocht was en waar een gezellige stemming heerschte. Er was ook gelegenheid om kennis te maken met de nieuw aangekomen Etat major van Hr. Ms. van Nes.

Prijsuitdeeling Welgelegen.

Woensdag a.s. zal deze gehouden worden des avonds om 6 uur, uitsluitend voor genoodigden. De dagen te voren is er de tentoonstelling van handwerken.

De verbinding met de Bovenwinden.

In plaats van de vergane Three Sisters is thans de zeilverbinding met deze eilanden hersteld door de *Rhode Island* van St. Eustatius.

De Regen.

Deze week van November heeft wel getoond in de regenmaand te zijn. In de Stad regende het Maandag en Dinsdag 15 m.M. op Westpunt 115 m.M op Groot Kwartier 30 op S. Martha 69 op Barber 50 en op Willebrord 16 m.M.

Ook op Aruba. vernamen wij, heeft het schitterend geregend.

Nieuw Abbatoir.

Maandag a.s. zal begonnen worden met den bouw van het nieuwe abbatoir.

Een Record.

We vestigen de aandacht onzer lezers op het zeker unieke record in de politieke geschiedenis van dit gebiedsdeel, en misschien wel van de geheele wereld, dat in de laatste vergadering der Raad van Politie op Aruba 1229 zegge twaalf honderd negen en twintig ingekomen stukken ter tafel kwamen.

De brieven waren van twee types en voor den inhoud verwijzen wij naar het verslag van dien Raad in dit blad.

Het was jammer dat de Hr. Eman in die zitting afwezig was: bij het openensnijden en ordenen had hij zeker goed kunnen helpen, te meer, daar hij wel van deze zending op de hoogte geweest zal zijn.

Vliegenier Schijns.

Zondag, morgen vliegt de Hr. Schijns weer op Curacao.

Tot agenten op Curaçao zijn thans aangesteld de Heeren P & A. Maal, die ook bereid zijn inlichting te geven en waar kaarten voor vliegtochten verkrijgbaar zijn.

Vrijdag vloog de Hr Schijns naar Aruba en keerde s'middag weer naar Curaçao terug.

Goedkooper Vleesh.

Verschillende bladen hadden deze week aankondiging van een aanmerkelijke prijsvermindering van het vleesch.

Maarschalk Franchet d'Esperey.

Gelijk we reeds hebben medegedeeld, wordt Vrijdag met het S.S. Colombie hier verwacht de bekende Generaal uit den Europeeschen oorlog, Maarschalk L. F. M. F. Franchet d'Esperey. Hij werd geboren 25 Mei 1856. Na de militaire school van Saint Cyr te hebben doorloopen, ging hij in 1881 naar Tunis later naar Tonkin. Op 37 jarigen leeftijd stond hij reeds aan het hoofd van het elitecorps 18e bataillon jagers en nam deel aan de expeditie in China. Als leider van de etappendienst bleken daar zijn groote kundigheden als organisator. In Frankrijk terug was hij commandant van verschillende regimenten, en werd in 1908 brigadegeneraal.

Daarna commandant van de legermacht in Marokko, werkte hij mede aan het groote pacificatiewerk van den bekenden Maarschalk Lyautey en was hoofd van het 1e legercorps in Frankrijk toen de oorlog in '14 uitbrak.

Als zoodanig vormde hij de rechtervleugel van het Maasleger en moest hij de verbinding bewaren met het begin van den oorlog. Dit gelukte hem en daardoor kon de Marneslag gewonnen worden. Franchet was toen generaal van het 5e leger.

In 1915 was hij commandant van het Noorderleger: in 1918 van het Centrale leger en werd in Juni 1918 opperbevelhebber van het Fransche leger in het Oosten. Daar begon hij het offensief met het gevolg dat de Bulgaren in September capituleerden; in October capituleerde Turkije en in Nov. trok Hongarije zich uit den strijd terug.

Na den oorlog werd Franchet inspecteur-generaal van de troepen in Afrika en op 26 Febr. 1921 werd hij maarschalk van Frankrijk.

Goede reis.

Met het toeristenschip Mauretania zal Dr. Hans Spitzer de reis verder naar New-York meemaken.

Compania Rambal.

Dit bekend gezelschap komt Dinsdag a.s. met het S. S. Trujillo, om Woensdag daarop te vertoonen, E Correo del Czar.

De Opening van het Christelijk Militair Tehuis.

Het was een feestavond, zoowel voor het bestuur als voor de militairen. Reeds lang had een voorloopig commité tot de oprichting van een militair tehuis pogingen aangewend, maar de ongunst der tijden was oorzaak dat feitelijk geen enkel plan tot uitvoering kon komen. De toestand ontwikkelde zich zoo snel in de voor ons verkeerde richting dat we haast gingen wanhopen — totdat ineens de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij ons kwam aanbieden de lokaliteiten van haar voormalig societeitsgebouw op zulke voorwaarden dat we die onmogelijk konden afslaan. Plots stonden we dus voor de mogelijkheid een tehuis te bezitten, een vader was met vereende krachten spoedig gevonden, zoodat feitelijk in het verloop van een drietal weken alle mogelijke moeilijkheden en bezwaren werden opgelost. Uitnoodigingen werden rondgestuurd, het voorloopig comite werd omgezet, met een paar wijzigingen, in een definitief bestuur en de 6de Nov. werd vastgesteld voor de feestelijke opening.

Het bestuur werd gevormd als volgt. Ds. v. Lindonk voorzitter, de Hr. H. Beekes gedelegeerde van de C. P. I. M. secretaris; de Hr. Fey penningmeester, kapitein Antheunissen en de heeren Tielen, Winkel en de sergeant der Mariniers de Vreede, leden.

Zoo kwamen dan Vrijdagavond de genoodigden en militairen opzetten.

Behalve alle commandanten der militaire inrichtingen, zagen we, meestal vergezeld van hun dames, de heeren van den kolonialen raad, van het bestuur van de rechterlijke macht, van de vereeniging Oost en West, van het Algemeen Ned. Verbond, van Onze Vloot, vertegenwoordigers van banken en andere instellingen, den chef van den geneeskundigen dienst, en vele belangstellende particulieren,

Van zeer groot belang, en bovendien zeer dankbaarstemmend was, dat zooveel militairen een kijkje kwamen nemen en bovendien hun afgevaardigden gestuurd hadden. Zoo waren officieel vertegenwoordigd de bond van Onderofficieren, de Algemeene bond van marinepersoneel. Militairen en burgers samen telden we een 130 zielen, waarvan 78 militairen, een getal dat in Holland niet gemakkelijk bereikt wordt.

Ruim acht uur reed Z. E. de Gouverneur voor die als Beschermheer der vereeniging op zich genomen had de openingsplechtigheid te verrichten. Wij kunnen niet dankbaar genoeg zijn dat onze Gouverneur deze positie in ons werk heeft willen op zich nemen, hierdoor weten we van nu af aan dat hij ons werk steunen zal en een blijk van medeleven in het werk voor de militairen geeft dat tot in lengte van dagen ons met groote vreugde vervult. De oudmilitair vergeet zijn mannen niet.

Binnengeleid door de commissie van ontvangst, hoorde Z. E. eerst aan het Wilhelmus, waarna onmiddellijk de voorzitter van het bestuur Z. E. welkom heette en hem verzocht over te gaan tot het openen van dit tehuis. Ernstig en schoon verklonken de woorden over het stil luisterend publiek. Een ieder der aanwezigen kwam onder den indruk van ernst waarmee Z. E. bleek zich ingewerkt te hebben in den toestand der militairen hier op Curaçao. Het applaus dat opklonk na zijn woorden gaf dan ook uiting aan groote sympathie.

Ds. v. Lindonk dankte Z. E. en ging daarna over tot het uitspreken van een rede, die als hoofdmotief had de gevaren die de jongens omringen de pogingen die aangewend worden, en meestal met succes, om ze te trekken naar plaatsen waar slechts lichamelijke en geestelijke ellende ze wachten, waartegenover wij als Christenen behooren niet alleen te waarschuwen en te trachten ze er van af te houden, maar vooral, gedreven door heilige ernst, de jongens gelegenheid moeten geven te vertoeven op een plaats die meer geeft dan alleen voorbijgaand genot — en wat kunnen we daranders doen dan ze te wijzen op ons tehuis dat als baken daar staat, als op een plaats waar rustig genoten kan worden van vrije tijd en „groote beurt“.

Spreker leidde daarop in den Vlootpredikant, die namens de militairen zou spreken. Het was volgens deze een historisch moment dat hier een predikant sprak namens alle categorieën militairen, waaruit hij besluiten mocht dat de geest onder de mannen heel anders werd, omdat ze blijk gaven dat ook de ontwikkeling der tijden niet heenwijst naar een weg zich keeren van God maar integendeel de mannen meer doet vragen naar wat we dan méér schijnen te hebben dan een dagelijksche sleur en alledaagsche levenswijze, die op den duur zóó verveelt, zoo intens monotoom wordt. De militairen die dan ook lang uitgezien hadden naar een tehuis, zouden dan ook zeker niet zich bepalen tot hun biertje maar ons zonder meer afvragen wat onze levenshouding meer bezat dan de gewone opvattingen omtrent levensgenietingen en levensvervulling.

Het bestuur en de vereeniging mogen zich ervan overtuigd houden dat de militairen voortaan weten willen wat hun nu feitelijk in hun bestaan kan ophouden, sterken en omhoog voeren.

Hierna sprak hij de wensch namens de militairen uit dat het huis tot een zegen voor velen mag worden.

Eenige dames die zich bereid verklaard hadden thee te schenken kweten zich hierop met enthousiasme van haar taak.

Zijne Excellentie gaf te kennen dat hij wel heel gaarne de inrichting van het tehuis zou willen zien, waarop hij een rondgang door de lokaliteiten maakte. De toestand had zich zoo snel ontwikkeld dat niet alle plannen nog verwezenlijkt waren, maar de bedoeling was, op de bovenverdieping in te richten eenige kamertjes waar de mannen zullen kunnen logeeren, daar is ook het „voshok“, of tewel de studeerkamer geprojecteerd. Het geheel maakte een zeer prettige indruk.

Niet dankbaar genoeg kunnen we de C. P. I. M. zijn dit huis in ontvangst te nemen. Zeer stellen we het op prijs dat ook haar directeur, de heer v. d. Stok het eerevoorzitterschiap heeft aanvaard.

De gasten verspreiden zich over het gebouw, verdwenen langzamerhand en toen konden we waarnemen dat de militairen zich al aardig thuisvoelden, want overal zagen we groepjes zitten praten, spelen, of zich vermeiden aan het biljart. Eerst vrij laat waren de laatste jongens verdwenen. Als het zoo doorgaat hebben vader en moeder Tiesma een mooie toekomt in dat gebouw als leiders.

V. D. G.

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.

Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

„Crijnssen“ 25 November
M.S. „Colombia“ 7 December
„Venezuela“ 23 December
„Costa Rica“ 4 Januari

Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

Simon Bolivar“ 26 November
„Crijnssen“ 10 December
M.S. „Colombia“ 24 December
„Venezuela“ 7 Januari

Naar Port au Prince en New York:

„Oranje Nassau“ 26 November
„Nickerie“ 17 December

Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

„Cottica“ 15 November
„Van Rensselaer“ 6 December

Naar La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad Georgetown en Paramaribo:

„Atlas“ 16 November

Naar Pto. Cabello en New York:

„Luna“ 20 November
„Flora“ 27 November

Direct naar La Guaira:

„El Libertador“ 18 November
„El Libertador“ 2 December

Naar Cristobal en Pacific Coast:

„Bodegraven“ 20 November
„Helder“ 4 December

Direct naar Rotterdam:

„Boscoop“ 19 November
„Orestes“ 14 December

Naar Sint Kitts, St. Eustatius en St. Martin:

„Midas“ 16 November 11 a.m.
„Atlas“ 1 December

Naar San Pedro de M. en Sto. Domingo City:

„Midas“ 16 November 11 a.m.

Naar Bonaire:

„Midas“ December

Naar Maracaibo (*via Aruba)

* „Flora“ 18 November
„Calypso“ 25 November
* „Medea“ 2 December
„Amor“ 9 December
„Astrea“ 16 December

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR“.

Vertrek van CURACAO	Zondag	15 November	2	p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	15 November	8	p.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	15 November	9	p.m.
Aankomst te Maracaibo	Maandag	16 November	10	a.m.
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	17 November	2	p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	18 November	5 30	a.m.
Vertrek van Aruba	Woensdag	18 November	6.30	a.m.
Aankomst te CURACAO	Woensdag	18 November	1.30	p.m.
Vertrek van CURACAO	Woensdag	18 November	5.30	p.m.
Aankomst te La Guaira	Donderdag	19 November	7	a.m.
Vertrek van La Guaira	Donderdag	19 November	10	a.m.
Aankomst te CURACAO	Donderdag	19 November	10	p.m.
Vertrek van CURACAO	Donderdag	19 November	11.30	p.m.
Aankomst te Maracaibo	Vrijdag	20 November	5	p.m.
Vertrek van Maracaibo	Zaterdag	21 November	10	a.m.
Aankomst te Aruba	Zaterdag	21 November	10	p.m.
Vertrek van Aruba	Zaterdag	21 November	11	p.m.
Aankomst te CURACAO	Zondag	22 November	6	a.m.
Vertrek van CURACAO	Zondag	22 November	2	p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	22 November	8	p.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

Compania Trasatlántica

Geregelde Passagiers- en Vrachtdienst.

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto. Colombia en Cristobal:

S.S. JUAN S. ELCANO 18 | 19 Nov.
S.S. MAGALLANES 14 | 15 Dec.

naar Pto. Cabello, La Guaira, San Juan, Teneriffe, Las Palmas, Cadiz en Barcelona.

S.S. JUAN S. ELCANO 23 | 24 Nov.
S.S. MAGALLANES 24 | 25 Dec.

Passages naar Havanna, New Orleans, New York en anderen plaatsen met overscheping in Cristobal, kunne hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS.

Agenten.

DE RUYTERPLEIN Telefoon No. 72 & 505

Verwachte Schepen in de week van 15—21 November.

S.S.	aank.	van	vertrek	naar
„COTTICA“	14	New-York	15	Amsterdam
„PEROU“	14	Cristobal	15	Le Hâvre
„MIRANDA“	14	Maracaibo	14	Maracaibo
„EL LIBERTADOR“	15	Maracaibo	15	Aruba-Maracaibo
„LARA“	15	New-York	15	Maracaibo
„CARACAS“	15	Maracaibo	15	New-York
„ATLAS“	15	Paramaribo	15	Paramaribo
„INGRID HORN“	15	Hamburg	15	Cartagena
„ULYSSES“	16	Costa del Pacifico	16	Amsterdam
„MIDAS“	17	Curaçao	17	San Martin
„TRUJILLO“	17	La Guaira	17	Aruba-Maracaibo
„MATAROA“	17	Southampton	18	Cristobal-New-Zeeland
„EL LIBERTADOR“	18	Maracaibo-Aruba	18	Aruba
„FLORA“	18	New-York	18	Aruba-Maracaibo
„JUAN SEB. ELCANO“	18	Barcelona	19	Cristobal
„GALICIA“	19	Mexico	19	Hamburg
„EL LIBERTADOR“	19	La Guaira	19	Maracaibo
„ORINOCO“	19	Hamburg	20	P. Limon
„AUSTVANGEN“	19	New-Orleans	20	Paramaribo
„BODEGRAVEN“	20	Amsterdam	20	Costa del Pacifico
„LUNA“	20	Aruba-Maracaibo	20	New-York
„COLOMBIE“	20	Le Hâvre	20	Cristobal
LOGICIAN	20	Liverpool	21	Cristobal.
„MAURETANIA“	21	New-York	21	La Guaria
„CARABOBO“	21	New-York	21	Maracaibo

In dank ontvangen.

De meest moderne permanente dag kalender in keurige uitvoering. Een pracht reclame van de Ford-agenten G. & W. Jongh.

Tevens een Jaarkalender van de agent der Huntley & Palmers biscuits A. B. W. Lieder.

Toeristenboot Mauretania.

Dit schip van de Cunard Line, groot 41.590 ton, zal Zaterdag a.s. 21 November Curaçao aandoen en dien zelfden dag naar La Guaria vertrekken.

Welkom!

Welkom.

Met het S.S. Simon Bolivar keerden deze week weer terug, de Hr. Ir. J. Noorduyn en echtgenoote.

Meteoren of Dwaalsterren te zien?

De Bristol almanak, die bij het begin van ieder jaar hier in groote getale wordt uitgedeeld, heeft de mededeeling dat dit jaar van 14 - 16 November in den vroegen morgen in het Oosten meteoren of dwaalsterren te zien zijn. De aarde zal dan een vaste groep van deze hemelichamen passeeren. Dit verschijnsel is een der meeste schitterende en grandiose van alle hemelverschijnselen. Iedere 33 jaar komt dit verschijnsel terug.

Tot zoover de Almanak.

We zijn echter van meening, dat deze zich vergist, en dat de natuurliefhebbers, die een vroegen morgen voor dit ongetwijfeld zeer schoone natuurverschijnsel zullen over hebben, teleurgesteld thuis zullen komen.

De door de almanak genoemde meteoren zijn de Leoniden die wanneer het verschijnsel zich zou voordoen, dan in een groot aantal vurige sterren, plotseling aan het hemelgewelf komen en na enkele seconden weer verdwijnen of in loodrechte richting op de aarde nedervallen.

Genoemd verschijnsel van 14 November treed iedere 33¼ jaar op en het verschijnsel herhaalt zich met afnemende sterkte drie jaren na elkander. Het is dan waarneembaar van drie tot zes uur 's morgens.

Maar sinds 1866 is in dit verschijnsel een verandering ingetreden. De groote storingen van Saturnus en Jupiter hebben de baan van dit Novemberverschijnsel zoo sterk verschoven, dat de aarde niet meer door het dichtste deel van deze meteoren gaat.

In 1899 bleef het verschijnsel dan ook uit en de sterrekundigen zijn van meening, dat ook in 32 en 33 het verschijnsel niet waarneembaar zijn zal.

Ook ziet menuit de jaartallen, dat het verschijnsel niet dit jaar, zooals de almanak schrijft, vewacht wordt, maar het volgende jaar.

De begrooting 1929 weer in de Kamer.

Kol. Weekblad neemt het Amigoe verslag over, van de behandeling der wijzigingsbegrooting 1929, welke met 2.000.000 was overschreden en welke met algemeene stemmen was verworpen.

Het blad besluit:

Wij zullen dus nu een wetsontwerp in de Tweede Kamer krijgen. Het is te hopen, dat de heeren dan op de hoogte zijn.

Reclame etalage Ned. Ind. Gas. Mij.

We hebben hier op Curaçao thans werkelijk een herinnering aan de St. Nicolaas etalage in Holland. Daar staan in deze maand de kinderen met grage oogen voor de winkelruiten, om al het mooie wat de goede Sint brengen kan.

De Gas. Mij geeft er hier een proefje van in een aardige etalage en waar een heele spoorwegmaatschappij is opgesteld. Station, seinposten, overwegen, alles wat voor de best geoutilleerde spoorwegen noodig is, is daar in miniatuur bijeen.

Zelfs kiosken, met echte kranten in miniatuur: evenzoo buffetten met een heel diner. En alles is verlicht, beweegt, terwijl de treinen met geweld over de rails rollen.

Het is het kijken waard, vooral voor de kinderen.

De verrader van Curacao terecht.

Ook het Kol. Weekblad maakt melding van het artikel in „Onze Vloot“ over genoemd onderwerp. Het blad schrijft dan verder.

Curaçao in 1914. Ter aanvulling van het daar meegedeelde omtrent het gebeurde met de *Karlsruhe*, de Duitsche oorlogskruiser, zouden wij wel willen verwijzen naar een opstel over „Curaçao en de groote Europeesche oorlog in 1914„ in het *Tijdschrift voor geschiedenis, land- en volkenkunde* 1916 en op „Die Kriegsfahrten S.M. S. „Karlsruhe“ door Kapitän-leutnant Aust.

Een onzer lezers deelde ons mede dat het scheggebeeld, weer is teruggevonden.

De volgende week daarover meer.

Politieberichten.

In den nacht van 7 op 8 November brak brand uit in een opslagplaats van manufacturen aan de Sommeldijkstraat, toebehoorende aan den heer A. D.

De brandweer, welke te 2.45 werd gealarmeerd, was spoedig ter plaatse en wist met twee stralen van de motorbrandspuit het vuur spoedig te bedwingen. Te ruim 3 uur was deze uitslaande brand bedwongen en kon met nablusschen worden volstaan. Tegen 6 uur kon het laatste personeel inrukken.

De oorzaak van den brand is onbekend.

Op 7 November heeft de op de Plantage Klein St. Joris werkzaam zijnde J. K. zich zelf met een jachtgeweer in zijn schouder geschoten. Pratende met eenige andere knechts van de plantage, is vermoedelijk door onachtzaamheid het schot afgegaan. Nadat de getroffene eerste hulp verleend was door Dr. M., is hij naar 't Hospitaal overgebracht. Door de Politie wordt een onderzoek ingesteld.

De Costa Rica op zoek naar schipbreukelingen.

Eerst Donderdag laat kwam de Costa Rica hier binnen. De reden was, dat wegens zware storm er schepen vergaan zijn in de buurt van Cartagena, o.a. de Baden-Baden van Costa Rica en waarvan 11 overlevenden, door een vliegmachine gezien werden, rondzwalkend op zee.

Ook de Costa Rica is op zoek geweest, maar zonder resultaat. Ook de Panamasche Motergolet, „Cambert" is vergaan met een doode en de „Impico" werd op het eiland Gronde 50 mijlen ten Z. van Colon op de kust geworpen.

Verschillende schepen o.a. het Amerikaansch vliegtuigenmoederschip Sivan is opzoek naar schipbreukelingen ook watervliegtuigen zijn hulp gaan brengen.

Officieele Berichten.

Mej. I. de Marchena, tijdelijk schrijfster werkzaam ter Inspectie van het onderwijs alhier, is difinitief benoemd tot schrijfster.

Aan den heer A. Oppenheimer tijdelijk schrijver, werkzaam op het Postkantoor alhier, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Mej. Maria Luisea Pietersz is benoemd tot bediende in de Gouvernements apotheek op Bonaire.

Ook 2 Dominicanessen

Naar we vernemen zullen met de 13 Zusters van Schijndel op 20 November ook 2 Zusters Dominicanessen naar de Missie van Curaçao vertrekken.

Oplichter aangehouden.

Vorige week hebben we reeds gewaarschuwd voor een oplichter. Deze man die zich uitgaf als een inspecteur van de gezondheidsdienst en zich Jansen Pieters enz. noemde, maar in werkelijkheid H. M. heette is door de politie ingerekend.

VAN ARUBA.

Vergadering Politieraad.

In de Maandag gehouden vergadering, werd het werkeloosheidsvraagstuk besproken en een arbeidsbeurs opgericht.

Ook werd een nieuwe keur gemaakt, met het oog op de zwavelzuurfabriek te San Nicolas die zooveel voor de gezondheid nadeelig gas over deze plaats verspreidt.

Radio Station St. Eustatius.

Dit Station werd Donderdag voor den dienst opengesteld.

Van Pastoor DE GROEN mochten we het eerste telegram ontvangen.

Arbeidsbeurs.

Deze week werden op de arbeidsbeurs ingeschreven 78 werkeloozen.

Aan 191 personen werd werk verschaft.

Bericht van den Gouvernementsveearts.

Maandag a.s. 16 November zal de nieuwe openbare markt aan het Waaigat in gebruik genomen worden.

Het geheel is een open hal met cementen tafels, elke tafel heeft elf standplaatsen. Een van de tafels is uitsluitend bestemd voor den verkoop van visch.

Die standplaatsen zijn voorzien van een cementen bak, waarin zout water, verder een plank om de visch te snijden.

De andere tafels zijn bestemd voor de verkoop van fruit en groenten.

De huursom voor een standplaats bedraagt f. 0.10 per dag.

De bedoeling is dat alle z. g. vent- en standplaatsvergunningen worden ingetrokken, zoodat de venters van de bovengenoemde artikelen genoodzaakt zullen zullen zijn van de openbare markten gebruik te maken.

Het zal een groote verbetering zijn voor de Ruyterkade, als alle venterij in deze hal geconcentreerd is geworden en ook het termarkt gaan zal voor de dames een genoegen worden, als ze langs de tafel gaande, op hun gemak het benoodigde voor het middagmaal kunnen inkoopen. —

Kolonel Aalmoezenier Noordman.

Met Hr. Ms. Banckert is deze hoofdaalmoezenier hier aangekomen tot regeling der geestelijke verzorging van de katholieke militairen.

Z.E. denkt over eenige weken per SS. van Renselaer via Suriname naar Nederland te vertrekken.

Bekendmaking.

In de maand December zullen de najaarsexamens der Vereeniging van Leeraren in het Boekhouden en die der Vereeniging van L. I. T. E. H. beide gevestigd te Amsterdam, ter Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam No. 12 worden afgenomen, aiwaar prospecti dezer examens verkrijgbaar zijn.

Pas ontvangen.
Een mooie collectie Kerstfeest- en Nieuwjaars kaarten in de Hollandsche, Engelsche en Spaansche talen.
SUNNY ISLE.
L. RECK.

Dames!

Wij ontvingen
Een prachtsoorteering en ruime keuze DAMES-LINGERIE
DAMES-NACHTHEMDEN: diverse modellen, wit en gekleurd.
DAMES-ONDERJURKEN: geheel wit, wit (gekl. borduring zalm en lila, ook bijpassend bij de nachthemden.
Wij maken U erop attent dat de lengte der onderjurken berekend zijn voor de huidige Mode — dus lang **105, 110, 115** en **120 cM.**
4 verschillende lengten, div: taillematen, ook groote maten.
DAMES PANTALONS: bijpassend bij de onderjurken.
Alles prima kwaliteit katoen en toile de Soie.
U koopt dus ook Uw lingerie gemaakt.
Het kost minder dan zelf te maken en .... de modellen zijn onberispelijk.
DE BIJENKORF [Heerenstr. 7 boven]
U weet wel.

TE KOOP

Huis- en kantoormeubels alsmede keukengerei.
Te bezichtigen alle werkdagen 's morgens 9--12 en 's middags 3--5
Penstraat 130.
1—2

Bekendmaking.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst maakt hierbij bekend, dat twee vroedvrouwen zijn aangesteld in Gouvernements dienst uitsluitend voor de armenpratijk.

Voor kostelooze hulp moet men in het bezit zijn een geldige kaart rechtgevende op kostelooze geneeskundige behandeling of een kaart van den Directeur O. G.

De vroedvrouw van Wijk is beschikbaar voor het stadsdeel beoosten de haven tot de lijn Rust over Oostgrens Girouette, Janwe, Dominguito naar zee.

De vroedvrouw Derks is beschikbaar voor het stadsdeel bewesten de haven en de omgeving tot en met Santa Maria.

Spreekuren van beide vroedvrouwen aan huis:
Penstraat No. 42 en Kraayenhostraat No. 19 (achter „Ons Hoekje").
Maandag: 2-4 n.m. Woensdag 10-10 n.m., Vrijdag 2-4 n.m.
Koop bijtijds Uw kaart en laat U geregeld door een dezer vroedvrouwen onderken en controleeren.

De Directeur van den
Openbaren Gezondheidsdienst
P. I. HENRIQUEZ.

2—1

De Hr. SCHIJNS vliegt a.s. Zondag op Hato.

20 minuten f 25--
10 minuten f 10--

Kragen voor Damesjaponnen.
Crèpe de chine — kant — crèpe georgette
nieuwste modellen uitgezochte sorteering.
Valenciennekantjes.
smal
wit en ecru. uitstekend geschikt voor baby jurkjes.
DE BIJENKORF Heerenstraat 5 (boven)
U weet wel.

BUITENLAND.

Panama kanaal gesloten.

In de Gaillardcut van het Panama kanaal hebben aardverschuivingen plaats gehad, waardoor slechts een doorvaart van 30 voet is overgebleven. Met alle macht is men aan het werk om de aardmassa te verwijderen.

Berichten van den 10 en melden, dat er 58 schepen liggen te wachten.

Het is een der ernstigste aardverschuivingen der laatste jaren.

Het Petroleumtarief in het U. S.

De jaar vergadering van het „American Petroleum Institute" is geopend met 7500 afgevaardigden Die van het Zuid Westen zullen een actie beginnen voor beschermend tarief.

De toestand in het verre Oosten.

Japan schijnt geenszins van zin te zijn, zich uit Mandsjoerije terug te trekken, ondanks alle eischen van den Volkenbond.

Wel spreken berichten, van een overeenkomst dat China en Japan, de troepen zouden terugtrekken, wanneer Mandsjoerije een Neutrale zone worden zou.

In tegenwoordigheid van Japansche officieren, zoo melden latere berichten is er te Mukden een provinciaal bestuur opgericht.

Ook schijnt volgens berichten uit Washington Amerika te willen ingrijpen.

Korting der duurtetoeslag.

Voor de plannen welke de Gouverneur hieromtrent heeft, verwijzen wij naar het verslag der Koloniale Raad in dit blad.

Moet ook aan de salarissen onzer ambtenaren gesneden worden, zooals de Koloniale Raad (wel niet in dezelfde termen) sprak dan moeten we bekennen dat Z.E. het zoo dun mogelijk gedaan heeft.

„Hautana"
Bustehouders
de besten
alle maten.
nieuwe moddelen.
verkrijgbaar bij DE BIJENKORF
Heerenstraat 7
U weet wel

DE ST. NICOLAAS ARTIKELEN voor De Hollandsche Winkel

Damplein 7. Tel: 462.

Zijn aangekomen per s.s. „SIMON BOLIVAR"
Ruime sorteering in:

Boterletters Chocola letters Speculaas in blik en uitgewogen
Speculaaspoppen. Pepernoten.
Marsepein. Borstplaat. Nougat.
Suikerwerken als figuren en beestjes.
Chocolade figuren. Doozen bonbons.
Diverse chocolade figuren.

Koekjes in blik.

Weespermopoen Janhagel Pittmopen
Gemberkoekjes Bitterkoekjes Pain d'Amandes
Zoute bollen Zoute stengels
Zoute krakelingen
Haagsche theebeschuitjes IJswafels
Edammerstjes Mocc tric-trac Kaasstokjes.

Beleefd noodigd wij U een bezoek uit hetwelk op hoogen prijs gesteld zal worden.

HENDERSON EMMASTAD.

Bengt spoedig een bezoek aan onze afdeeling speelgoederen!!!
ZEER UITGEBREIDE SORTEERING!
LAGE PRIJZEN !!!
Geopend van 8 tot 12 en van 1 tot 8.

HENDERSON EMMASTAD.

WIJ OFFREEREN:

HEERLIJKE HOLLANDSCHE ROOMBOTER
merk „FRICO" per pakje v. 1 pond f 1.20
speciaal verpakt door de Friesche Coöp. Zuivel-Export Vereeniging.
HOLLANDSCHE AARDAPPELEN.
Wij offreeren nog steeds prima
„ZEEUWSCHE EIGENHEIMERS"
tegen den zeer lagen prijs van
FLS. 4.75 per krat.
FRANCO THUIS !!!
Telef. ISLA: IJSFABRIEK, 14; Hoofdkantoor, 84; TOKO, 70.
Deponeert Uwe bestelling in de bus gemerkt Toko IJSFABRIEK TOKO HENDERSON, bij de aanleg van de Punda Ferry.

v. ROSSEM'S Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS
Verkrijgbaar bij ELLIS & DANIA Agenten.

Wacht U voor de gevaarlijke indigestie.

Heeft U na de maaltijden last van oprispingen uit een zure en wrange maag? Menigeen meent dan, dat hij een hartkwaal heeft en verwacht, angstig bevreesd, dat hij ieder oogenblik dood neer zal vallen. Deze toestand kan voorkomen, en ook genezen worden.

Gebruik na elken maaltijd Carter's Kleine Liverpillen, daarmee maakt U die gassen onschadelijk. U verzacht zoo uw zure maag, verdrijft de gassen en bevordert de spijsverteering.

Maag, lever en darmen worden van alle gif gezuiverd, de pijnlijke en gevaarvolle ndigestie verdwijnt en het heele gestel komt in een opgewekten toestand.

Stel niet uit! Vraag uw apotheker een Coode pakjarter's Kleine Liverpillen.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op Vrijdag, den 27sten November a. s. des voormiddags te 10 uur, zal in het openbaar volgens plaatselijk gebruik ten overstaan en ten kantore van den notaris Eduard Salomon Lansberg, in de Willemstad, Wilhelminaplein alhier, worden verkocht en aan den meestbiedende toegewezen:

De plantage genaamd „Choloma", gelegen in het tweede district van het eiland, vroeger een deel van de plantage „Groot Sint Joris", groot bij benadering ruim 100 Hectaren, met de daarop staande gebouwen, namelijk: Heerenhuis, Assistent-woning, Opzichter-woning, Garage, Veerenhuis, Broed huis, honderden Vrucht- en Palmboomen, 10 Putten en 12 Molens, met of zonder de zich daarop bevindende inventaria bestaande uit: 13 struisvogels, ongeveer zestig schapen en geiten, voorraden van opgewerkte veeren, manufacturen, prentbriefkaarten gereedschappen, broedmachines, enz.

De plantage en inventaris zijn dagelijks te bezichtigen, terwijl zoowel plantage als inventaris inmiddels uit de hand te koop zijn.

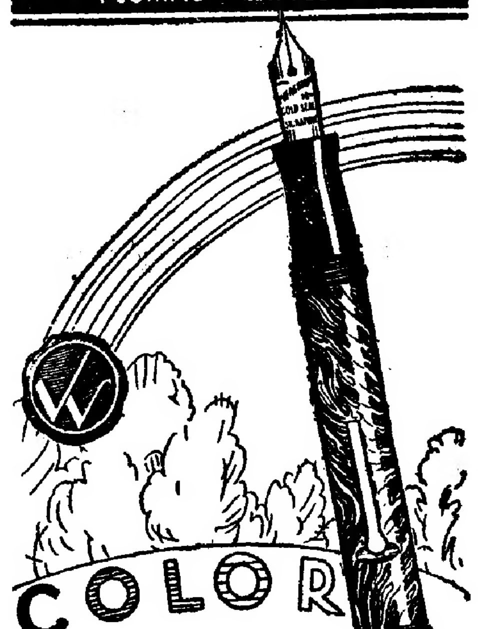
Voor nadere inlichtingen vervoege men zich tot den Heer J. M. L. Maduro, de Ruyterplein No. 1.

Veilconditiën en bewijzen van eigendom zullen 8 dagen vóór den verkoopdag ten kantore van genoemden notaris ter inzage van de belanghebbenden liggen.

Curaçao, den 20sten October 1931.

4—4

EVERSHARP
PLUMAS — LAPICEROS

nunca mejoró la escritura de una pluma pero añade belleza a un artículo útil. Examine Ud. lo lindas que son las nuevas plumas Eversharp.

Lapiceros para hacer juego con las plumas-fuente. De venta en los mejores establecimientos del ramo.

WAHL CO CHICAGO

Bekendmaking.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen van en met **1 Januari 1930** *tot en me* **30 Juli 1930** *ter De Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend onder* **No. U 6907** *tot en met* **No. W 440[illegible]** *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **19 November a.s.**, *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad, 14 den November 193[illegible]

De Voorzitter,
7 *P. L. Gorsira.*

VERLOOFD:

Edna E. Labega
EN
J. G. van Gendt.

Curacao 14 Nov. 1931.
Geen receptie.

UIT ARUBA.

VERGADERING van den Raad van Politie op Dinsdag den 3n November 1931.

Installatie Dr. Dussenbroek.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, Dr. J. R. Arends, lid, en H. Oduber, Secretaris.

Afwezig: de heer J. H. Eman, lid, zonder kennisgeving.

Na de opening en goedkeuring der notulen wordt overgegaan tot het nazien der bewijsstukken van de benoembaarheid van de nieuw verkozen landraad, de heer Dr. Dusschenbroek, welke stukken als afdoende worden aangenomen en de benoemde geinstalleerd wordt, na alvorens den voorgeschreven eed in handen van den Gezaghebber te hebben afgelegd.

De Voorzitter resumeert hierop de stijgende belangstelling van het pnbliek in de zaken het algemeen belang rakende, welke z. i. culmineerde bij de laatste verkiezing, die spr. betreurt niet te hebben meegemaakt, doch waarvan hij alle details kent.

Spreker richt daarna een kort woord van welkom tot den nienwen landraad en spreekt daarbij de hoop uit dat de goede verstandhouding en samenwerking, die gedurende twee en een halve jaar dat hij dezen Raad presideert geheerscht hebben, zullen blijven voortduren, hetgeen z.i. slechts het algemeen belang ten goede zal kunnen komen. Spreker drukt tevens zijn spijt uit, dal het afgetreden lid Eman niet ter vergadering is verschenen om persoonlijk afscheid van hem te kunnen nemen, daarbij zeggende, dat deze voor tien lange jaren deze post waargenomen heeft en naar zijn beste weten en kunnen en met hart voor de belangen van zijn geboortegrond heeft gestreden en meermalen daarvoor in de bres gestaan, spreker drukt eindelijk zijn wensch uit, dat het, het afgetreden lid verder goed moge gaan.

Het lid Dussenbroek, hierop het woord verkrijgende, spreekt de volgende rede uit:

Met het belang van Aruba voor oogen hoop ik, dat Uwe woorden zooeven gesproken in vervulling mogen gaan.

Ik dank U zeer en hartelijk voor Uwe gelukwenschen. Dr. Arends en ik hebben elkander op ander terrein en niet alleen medisch leeren kennen; moge de goede verstandhouding zich mede onder Uwe leiding als Voorzitter van de Politieraad handhaven.

Dat daarmede de belangen van Aruba in den ruimsten zin van het woord, zoowel van de bevolking als anderszins, het meest gediend worden, behoeft geen nader betoog.

Mijnheer de voorzitter, vergunt U mij, dat ik deze gelegenheid te baat neem, om bij wijze van entree in den Raad van Politie, enkele algemeene beschouwingen ten beste te geven.

Bij de bestudeering van de verschillende reglementen, het Bestuur van dit eiland betreffend, heb ik getracht een antwoord te vinden op de volgende vragen:

Waartoe heeft de regeering het instituut „Raad van Politie" in het leven geroepen en wat is de taak van den Landraad als lid van den Raad van Politie?

In het regeeringsreglement is een artikel van 1921, No. 117, dat luidt als volgt: De Gezaghebber wordt in de uitoefening van het dagelijks bestuur bijgestaan door twee landraden, en art. 124: De Raad van Politie dient wegens alle zaken het eiland betreffend de Gouverneur van bericht en raad.

In het boek: „Handelingen over de reglementen op het beleid der regeering in de kolonie Suriname en Curaçao, bewerkt door Mr. Dr. H. W. C. Bordewijk, staat als 1e memorie van toelichting bij art. 117: De landraden kunnen eenigermate vergeleken worden met de wethouders in onze gemeente.

Niettegenstaande deze artikelen duidelijke taal spreken, zon ik nog gaarne meerdere instructies voor den Raad van Politie en ter zijner tijd van U, Mijnheer de Voorzitter, gaarne Uwe meening vernemen, speciaal wat betreft de 1e memorie van toelichting op art. 117. Misschien is de taak van den Landraad meer bepaald als uitgemaakt is, de vraag:

Wat zijn zaken het dagelijks bestuur betreffend?

De bestudeering van de verschillende archieven leverde interessante vondsten op. Vraagstukken die reeds in 1899 urgent waren, wachten heden, na 32 jaren, met nog grootere urgentie, nog steeds op de oplossing.

In „West Indië in het parlement" door J. M. Plante Febure, vond ik op pagina 135, over decentralisatie van het Bestuur, dat reeds in 1899 verscheidene malen werd aangedrongen op decentralisatie van het Bestuur; dat, ofschoon het eiland Curaçao, ruimschoots in zijn behoefte kon voorzien en zelfs een flink bedrag *overhield* tengevolge van de staatsrechtelijke samenkoppeling van dit eiland met de 5 overige eilanden, waarvan, met *uitzondering* van Aruba, jaarlijks het saldo nadeelig was, op Curaçao nieuwe belastingen moesten worden ingevoerd. Dit zou *niet* het geval zijn indien *het eiland zijn eigen bestuur had.*

Hetzelfde geldt nog heden ten dage met dit verschil, dat ook het eiland Curaçao te kort komt en geen kleine bedragen, zoodat het resultaat is, dat Aruba, en alleen het eiland Aruba, dat zich *altijd* heeft kunnen bedruipen, nu ook voor het eiland Curaçao mag betalen.

Mijnheer de Voorzitter, wat in 1899 urgent was, ik herhaal, is het nu nog in hoogere mate, n.l. *decentraliesatie van het Bestuur.*

Ik hoop, dat ook de politieraden kans gegeven wordt het nieuw ontworpen Regeeringsreglement te bestudeeren en hun meening te zeggen, opdat voldaan kan worden aan art. 124. De Raad van Politie dient wegens alle zaken het eiland betreffend de Gouverneur van bericht en raad. Ik ben overtuigd, dat wanneer decentralisatie van bestuur, in den geest van Gemeenteraden. die hun eigen financiën beheeren, onder een algemeen Bestuur; Staten van Curaçao, of welke naam dan ook in, laat ik zeggen, 1921 of 1915, desnoods 1905 reeds zijn beslag had gekregen, heden ten dage Aruba er beter geoutileerd uit zou zien.

Arm Aruba, arme Raad van Politie, die niet eens een onderdak heeft om te behartigen, maar als een bedelaar moet vragen om onderdak bij de dienaren van het Gerecht.

Hadden wij, wat reeds in 1899 noodig was, *NU* gehad, wat zouden we prachtige wegen hebben. Wat zouden we een modelpaviljoen kunnen hebben voor onze verwaarloosde tuberculose patienten, wat zouden we.... maar laat ik niet droomen hoe had het kunnen zijn.

Zijne Excellentie de Gouverneur zeide bij de opening van den nieuwen weg: „Aruba mag nu tevreden zijn." Met alle eerbied voor den drager van het hoogste wereldlijke Gezag in dit gebiedsdeel, moet het mij van het hart: „Neen Excellentie, tevreden zijn we nog niet."

Mijnheer de Voorzitter, alvorens ik eindig moet ik dankzeggen aan die stemgerechtigden, die in mij iemand zagen, om de belangen van Aruba te behartigen.

Dat de onmisbare zegen van den Allerhoogste op mijn arbeid als landraad moge rusten.

De Voorzitter op de rede van het lid Dussenbroek antwoordende zegt, dat z. i. het door de vorige spreker gesprokene valt buiten de gezichtskring van den Raad van Politie, die geen critiek mag uitoefenen op de indeeling van dit gebiedsdeel, doch dit moet overlaten aan hoogere colleges. Het zal wel niet de bedoeling van den vorige spreker zijn om nu reeds een afgerond antwoord op zijn vragen te verwachten, doch dit wil spreker wel zeggen, dat zoolang de eenheid van Groot Nederland bestaat, het streven moet zijn naar centralisatie. Vooral in deze tijden van economische depressie moet de saamhoorigheid van de gebiedsdeelen bevorderd worden. Alleen daardoor zal het mogelijk zijn om het schip van Staat in veilige haven te brengen. Het motto in deze tijd moet zijn, zooals bij de schepen in den storm:

„Laat ons bij elkaar blijven tot onderlingen hulp en steun."

Wat betreft de bewering dat Aruba meer opbrengt in de koloniale kas dan aan dit eiland wordt besteed, meent spreker met dergelijke uitspraken zeer voorzichtig te moeten zijn. Als wij nagaan welke nieuwe werken al niet in de laatste twee jaren hier op Aruba van Gouvernementswege zijn tot stand gekomen, om maar even aan te stippen, de nieuwe weg naar San Nicolaas van f 600.600, de nieuwe steiger te Oranjestad van f. 400.000, de verbetering en asphalteering der straten te Oranjestad en de aan te leggen waterleiding, in totaal ver boven de millioen guldens, dan moet men tot de slotsom komen dat het geen Aruba in die jaren opgebracht heeft de aanleg dezer werken onmogelijk heeft kunnen dekken. Trouwens deze werken zijn alleen tot stand gekomen omdat de behoefte daaraan door de tijdsomstandigheden is ontstaan. Al was er decentralisatie hier op Aruba, dan zouden deze werken indien de petroleum maatschappijen zich hier niet gevestigd hadden, niet zijn gekomen.

Het lid Arends daarop het woord verkrijgende heet zijn medelid hartelijk welkom in den Raad en geeft hem de verzekering dat van zijn kant steeds het streven gericht zal zijn op medewerking. Spreker hoopt dat zijn medelid en collega zijn taak zal opvatten in den geest van het Regeerings reglement, het prestige van den Raad zal hoog houden en niet er op uit zal zijn om misbruik makende van zijn positie persoonlijk voordeel na te jagen.

Als 2e punt van de agenda, worden na een korte discussie, beide landraden aangewezen als Ambtenaren van den Burgerlijken Stand.

Als 3e punt van de agenda, wordt door den Secretaris kennis gegeven van de ingekomen stukken n.l. 1229 brieven, in het papiamentsch opgesteld, door ingezetenen van het eiland Aruba aan den Raad gericht, waaronder twee zonder handteekening en verscheidene door derden namens de schrijvers geteekend, waarvan de vertalingen luiden als volgt:

1o. Raad van Politie - Aruba.

WelEdele Heeren.

Ik heb hierbij de eer Uwen Raad beleefd te verzoeken middelen te beramen om Dr. Dussenbroek of Dr. Arends te bewegen, hun mandaat als Landraad, waar zij dat tegen onzen zin bekleeden, neer te leggen, opdat wij weer in de gelegenheid gesteld worden den heer J. H. Eman, die onze vertrouwsman is, te verkiezen.

Hoogachtend.

2o. Raad van Politie - Aruba.

Weledele Heeren.

Ik heb de eer Uwen Raad beleefd te verzoeken, middelen te beramen om Dr. Dussenbroek te bewegen, zijn mandaat als Landraad neer te leggen, waar hij tegen onzen zin verkozen is, daardoor de gelegenheid openstellende tot een nieuwe verkiezing, onzoodoende gelegenheid gevende, Mesneer Eman te verkiezen, die ons vertrouwsman is.

Hoogachtend.

Welke stukken door den Raad voor kennisgeving worden aangenomen.

Bij de rondvraag bepleit het lid Dussenbroek de gewenschtheid van een begraafplaats in de buurt van San Nicolaas.

De Voorzitter zegt naar aanleiding hiervan toe om met de betrokken kerkbesturen de noodige bespreking te houden, ten einde in deze behoefte te kunnen voorzien.

Het lid Arends het woord verkrijgende vraagt den Voorzitter eenige inlichtingen te willen geven omtrent de aan te leggen waterleiding.

Waarop de Voorzitter zegt, dat er hard gewerkt wordt aan de voorbereidende maatregelen; dat er eerst sprake was van aanvoer van drinkwater uit de Vereenigde Staten, doch dat dit plan is los gelaten eensdeels doordien de Petrolem Maatschappij niet meer voldoende tankschepen uit Amerika krijgt, die als ballast water kunnnen aanbrengen, zoodat een geregelde aanvoer niet verzekerd is, anderdeels omdat de proeven tot het reukeloos maken van dat water geen bevredigende resultaten heeft opgeleverd, zoodat besloten is ook hier een distillatie-inrichting te bouwen en wel op de hoogte bij Balashie zoodat eventueel de voorziening welke voorloopig alleen voor Oranjestad geprojecteerd is, uitgebreid zal kunnen worden voor de districten.

Het lid Arends zegt verder dat bij het bouwen van de diverse gouvernementsgebouwen, ramen en kozijnen uit Curaçao worden aangevoerd, hetgeen niet billijk is ten opzichte van de inheemsche werkkrachten, waarvan velen thans werkeloos zijn.

De Voorzitter antwoordt hierop dat het Gouvernement contracten heeft loopen met timmerlui op Curaçao, die uitgezonden zijn. Nu er weinig werk is worden deze arbeiders te werk gesteld bij het bouwen van deze onderdeelen om hun niet geheel zonder werk te laten, dus uit een economisch oogpunt.

Het lid Arends constateert dat zulks niet billijk is tegenover Aruba.

Genoemd lid Arends, terugkomende tot zijn voorstel in de voorgaande vergadering, welke toen afgestemd werd, zegt dat het hier eigenlijk geen voorstel van hem betreft, maar wel de plicht van den Raad is volgens art. 46 van kiesverordening om telken vijf jaren een beredeneerd verslag nopens de vraag of door toe of afname van de bevolking of de stoffelijke welvaart van het eiland, het bij art. 5 1a a. van die verordening genoemd bedrag verhoogd of wel verlaagd dient te worden, aan den Gouverneur in te dienen.

Na een korte discussie wordt besloten dit punt op de agenda van de eerstvolgende vergadering te plaatsen.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen hebbende, sluit de Voorzitter de vergadering.

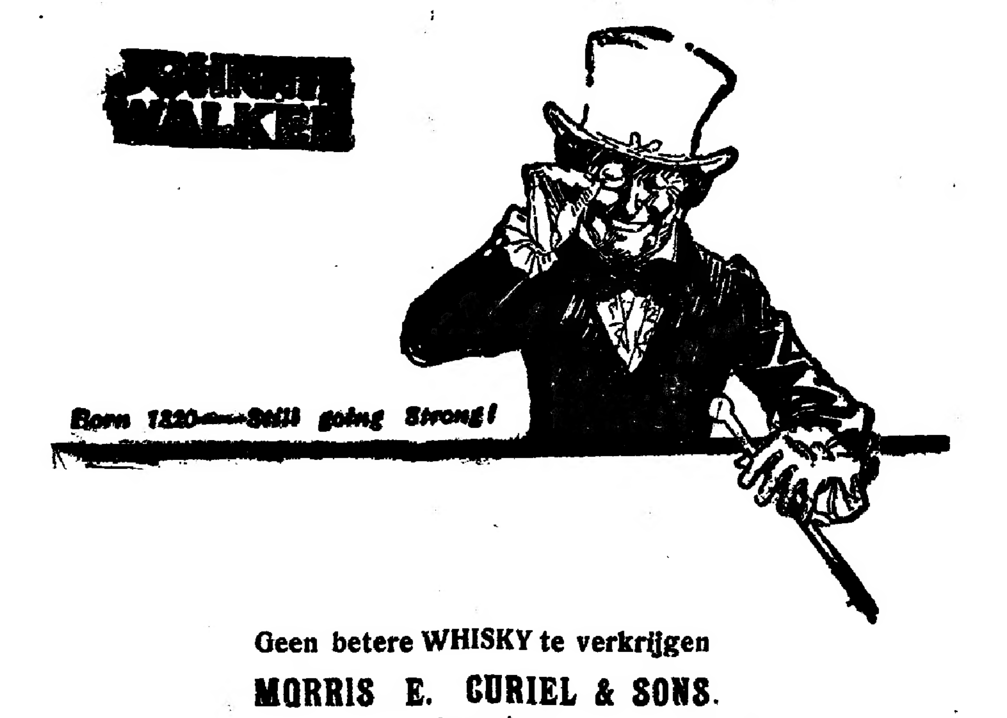
ST. KITTS, ST. MARTIN, SAN PEDRO de M. and SANTO DOMINGO CITY

The ss. "MIDAS" will sail on TUESDAY NOVEMBER 16th 11 a.m. for:

ST. KITTS, ST. MARTIN, SAN PEDRO de M. and SANTO DOMINGO CITY

for further information please apply to the General Agency of the

NETHERLANDS STEAMSHIP COMPANY.

Geen betere WHISKY te verkrijgen

MORRIS E. CURIEL & SONS.

Agenten. 6—1

Helder wit linnen—voelt zacht aan

Linnen en andere witte stoffen, gewasschen met Sunlight Zeep, zijn wit en frisch als pas gevallen sneeuw.

Hoe trotsch is U op Uw wasch wanneer U kijkt naar die schitterende witheid!

Hoe verheugt U zich over het zachte aanvoelen der kleeren!

De absoluut zuiverende werking der Sunlight Zeep is de oorzaak dat de kleeren zoo schitterend wit worden. Deze zuiverende werking is dan ook de oorzaak dat Sunlight bijna zonder wrijven elk spoor van vet of vuil verwijdert, terwijl zij daarbij Uw goed beschermt en de soepelheid van het weefsel bewaart.

Elk stuk Sunlight Zeep vermeldt de £1000 garantie voor volkomen zuiverheid.

LEVER BROTHERS LIMITED, PORT SUNLIGHT, ENGELAND

E-S 491-50 D

Groote Opruiming

van Jongens Matrozenpakjes en verschillende soorten Witte goederen.

Curaçaosch Warenhuis.

2-2 Ansingstraat 9.

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in locaal en vreemd geld.
Deposito's op termijn in locaal en vreemd geld.
Voorschotten en Handelscredieten
Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Credietbrieven,
Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddeelen.
Reiscredietbrieven en Chéques van de

National City Bank of New York, New York City.

Safe-loketten.
Speciale afdeeling voor Incasso's

Afdeeling Spaarkas.

Afdeeling Assurantie.

Hamburg-Amerika Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to changes) **FROM CURACAO TO:**

Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon:		PLYMOUTH, AMSTERDAM & HAMBURG via Pto. Cabello, La Guayra, Trinidad and Barbados:	
Orinoco	Jun. 4— 5.	**Rugia**	Jun. 5
Galicia	Jun. 22—24.	**Orinoco**	Jun. 17—18
Magdalena	Jul. 2— 3.	**Teutonia**	Jul. 2
Grunewald	Jul. 21—22.	**Magdalena**	Jul. 15—16
Orinoco	Jul. 30—31.	**Galicia**	Jul. 30
Rugia	Aug. 18—19.	**Orinoco**	Aug. 12—13
Magdalena	Aug. 27—28.	**Grunewald**	Aug. 27
Teutonia	Sep. 15—16.	**Magdalena**	Sep. 9—10
Orinoco	Sep. 24—25.	**Rugia**	Sep. 24
Galicia	Oct. 13—14.	**Orinoco**	Oct. 7— 8
Magdalena	Oct. 22—23.	**Teutonia**	Oct. 22
Grunewald	Nov. 10—11.	**Magdalena**	Nov. 4— 5
Orinoco	Nov. 19—20.	**Galicia**	Nov. 19
Rugia	Dec. 8— 9.	**Orinoco**	Dec. 2—7
Magdalena	Dec. 17—18.	**Grunewald**	Dec. 13
		Magdalena	Dec. 30—31.

Steamers **Rugia, Teutonia, Galicia** and **Grunewald** call also at PUERTO BARRIOS (Guatemala) and TAMPICO (Mexico).

Special attention is called to the New Twin Screw Motor-Ships **Orinoco** and **Magdalena**. These Ships offer excellent FIRST, INTERMEDIATE and THIRD CLASS accommodation.

The **Orinoco** and **Magdalena** call homewardbound also at CHERBOURG however, do not call at Barbados.

ALL SHIPS ACCEPT PASSENGERS AND CARGO.

For further information apply to:

Edwards, Henriquez & Co.,

Agents.

Mate la plaga de peligrosos mosquitos- pulverice FLIT

Los mosquitos amenazan a la salud de Ud. causándole molestias y daño. Líbrese de estos torturadores enemigos pulverizando Flit.

El Flit es mortífero para las moscas, mosquitos, pulgas, polillas, hormigas, cucarachas, chinches y sus huevos. Inofensivo para el hombre. No mancha.

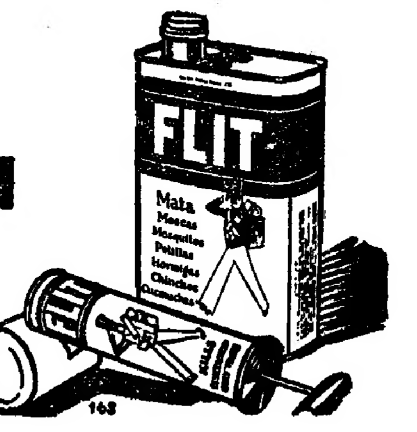
No confunda al Flit con otros insecticidas. Busque el soldadito en la lata amarilla con la faja negra.

Para protección de Ud. el FLIT se expende sólo en latas selladas

FLIT

MARCA REGISTRADA

mata más de prisa

163

De relletjes in Suriname.

De verschillende Surinaamsche kranten hebben uitvoerige beschrijvingen over de relletjes die daar Woensdag den 28en October hebben plaats gehad.

Het begon Woensdagmorgen met een woelige vergadering in de Volksbond waar de vraag besproken zou worden, wat doet het Gouvernement voor de werkeloozen. Alles, wat het Gouvernement doet (de bladen sommen heel wat op) werd genegeerd, en na heftige redevoeringen waren er die dadelijk wenschten op te rukken naar het Gouvernementsplein, om den Gouverneur „van man tot man" rekenschap te vragen. Zelfs eenige Boschnegers voerden het woord.

De heer D. Simons trachtte de gemoederen te kalmeeren.

Na hem voerde o.m. het woord de heer Heinze, bestuurslid van den Volksbond, die verklaarde aanvankelijk te behooren tot hen die een betooging noodig achtten. Na den heer Simons te hebben hebben gehoord, meende hij dit echter te moeten ontraden, in afwachting van wat verder zou gebeuren. Ook de voorzitter der vergadering, de heer Doedel, sloot zich bij dit standpunt aan.

Dit neemt niet weg, dat na afloop der bijeenkomst borden met opschriften van de werkloozenbetooging te voorschijn kwamen en men begon een stoet te formeeren. De commissaris van politie verklaarde echter geen betooging te kunnen toestaan. De menigte bleef echter onwillig, en op een gegeven oogenblik ontstond een ruzie. Volgens sommigen zou deze ontstaan zijn doordien een agent van zijn gummistok gebruik maakte en van af dit oogenblik ontstond een algemeen verzet. In verschillende groepen rukte men op naar de Saramaccastraat, waar het einddoel scheen te zijn het fabrieksterrein van de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij. Onderweg werden hemeltergende baldadigheden uitgehaald. De gaslantaarns werden overal gebombardeerd met projectielen. Hetzelfde was het geval met de ruiten der groote winkels. De bakkerij Nunes werd overvallen. De menigte voorzag zich daar van stukken brandhout en roofde al het voorradige brood. Met de stukken brandhout werden verder winkels en woonhuizen van particulieren gebombardeerd. Zelfs tot in de bovenwoningen vlogen projectielen door de ramen naar binnen. Heel wat schade is op die wijze toegebracht aan particulieren.

De poorten van de Gasfabriek, die telephonisch gewaarschuwd was, waren gesloten.

Men vergenoegde zich met een waar bombardement der voorgebouwen waaraan vermoedelijk geen ruit heel gebleven is. De politie verscheen betrekkelijk spoedig ter plaatse en maakte een charge om de menigte uiteen te drijven. Zij ondervond daarbij veel verzet en het waren vooral vrouwen, die als furiën te keer gingen en de politie bekogelden met flesschen water. Later verspreidde zich de menigte, waarbij zich het grauw van Paramaribo had aangesloten, door verschillende straten, overal baldigheden plegend. In totaal zijn Woensdag en Donderdag een twee honderd lantaarns vernield. Verschillende bakkerijen zijn geplunderd. Van de Santa Rosakerk werden ruiten ingeworpen. Het ongelukkigst waren er aan toe de Chineesche winkels die op verschillende punten der stad werden opengebroken — en geplunderd.

Een der eerste die zwaar verwond naar het Militair Hospitaal werd gebracht, was de agent van Ritter. Men had hem van achteren een steek met ponjaard of dolk toegebracht, die de long had geraakt. De agent Gaddum is met een ijzeren stok door het oog gestoken. De agent Ramadin ligt in het Hospitaal met gebroken vingers. De agent Laret werd in de Ladesmastraat aangevallen door een menigte en bekwam een hevig bloedende wonde aan het achterhoofd. Tal van politiebeambten bekwamen nog kwetsuren van minder belang. De gummistok bleek een onvoldoend wapen bij zoo'n oproer. Des avonds werd de politie voorzien van karabijnen en sabels die beter voor het doel geschikt bleken.

Een auto waarin zich bevonden de procureur generaal, de commissaris van politie en de luitenant adjudant van den Gouverneur, werd met steenen bekogeld. Luitenant Brummer werd daarbij aan het linkeroog getroffen door een projectiel.

Des avonds werd de plundering van winkels voortgezet en op verschillende plaatsen werd brand gesticht, welke echter gelukkig nergens de kans kreeg goed om zich heen te vatten. Op het terrein der Herrnhutter Wanicakerk werd zelfs de deur van het aangrenzend schoolgebouw met petroleum begoten en in brand gestoken. Gelukkig ontdekte een vrouw in de buurt de misselijke daad, zoodat de leeraar, die bij de kerk woont, tijdig kon worden gewaarschuwd, waardoor het complex gebouwen, voor afbranding werd behoed.

Op verschillende plaatsen werden de bruggen afgebroken Toen dit eenmaal gedaan was werd brandalarm gemaakt, teneinde de motorspuiten en wagens in een val te lokken.

Door waakzaamheid van omwonenden, die voor elke daad van medewerking met de overheid zwaar moesten boeten, werd het beoogde doel verijdeld.

Blijkbaar was een der oogmerken de afsnijding der wegen, waarlangs de boeren melk en andere producten naar de stad vervoeren.

Donderdag morgen ging men door met de vernieling der markten en lantaarns. Ook werd toen de Gasfabriek overvallen, totdat in den namiddag de staat van beleg werd afgekondigd en strenge bepalingen werden uitgevaardigd.

In den namiddag werd onder instemming van zeker alle weldenkenden de volgende proclamatie aangeplakt:

DE PROCUREUR GENERAAL
IN SURINAME

maakt, in verband met de handhaving van orde en rust en van de beveiliging van personen en goederen het navolgende bekend:

1. alle samenscholingen op of aan den openbaren weg zijn verboden;

2. het is verboden zich in groepjes van drie of meer personen op of aan den openbaren weg op te houden;

3. het is verboden de politie of militairen of anderen, met de uitoefening van het openbaar gezag belast. bij het opbrengen van arrestanten te volgen of anderzins op eenigerlei wijze te hinderen of te bemoeilijken;

4. het is verboden zonder voorafgaand verlof van den Commissaris van Politie vergaderingen te houden of daaraan deel te nemen;

5 de bevelen van de politie en militairen en anderen, met de uitoefening van het openbaar gezag belast, dienen onmiddelijk te worden opgevolgd.

Voorts wordt het publiek ten sterkste aangeraden:

1. Zich niet als nieuwsgierigen te voegen of op te houden bij volksoploopen;

2. zich niet als nieuwsgierigen om of nabij de politie of militairen of anderen, met de uitoefening van het openbaar gezag belast, op te houden.

3. Zich tusschen 's avonds zeven uur en 's morgens vijf uur noodeloos op of langs den openbaren weg op te houden.

ZIJ, DIE AAN HET EEN OF ANDER NIET VOLDOEN, STELLEN ZICH, NOG AFGESCHEIDEN VAN MOGELIJKE VERVOLGING IN RECHTEN, BLOOT AAN GROOT GEVAAR.

Paramaribo, 29 October 1931
De Procureur - Generaal,
VAN HAAREN.

Het werd hoog tijd.

Den geheelen dag waren de winkels gesloten en doordat bovendien de markt na de plundering in den morgen verlaten was, had vooral de gewone volksklasse een zeer moeilijken dag. Zoo goed als nergens was iets te koop te krijgen.

Ontzag was er voor niets of niemand meer.

Geestelijken, die per auto hun bestemming volgden voor dienst, kregen steenen en andere projectielen nagegooid.

Donderdagmiddag om drie uur zou echter het ernstigste treffen moeten plaats vinden, alvorens de oproerlingen zouden begrijpen, dat de overheid zoo noodig tot het uiterste zou kunnen gaan. Aan de Steenbakkersgracht was ter hoogte van de Boccobrug hulp noodig en de hoofdagent Ragobar werd met de agent Oehlers daarheen gedirigeerd. Daar bleek de Voorzitter van de Volksbond, L. Doedel, iets te willen mededeelen, aan een samengeloopen menigte, die werd gesommeerd door te loopen.

De hoofdagent weigerde echter — krachtens instructies — vergunning voor de mededeeling. Doedel bleef aanhouden. Onderwijl werd Ragobar van achteren besprongen en gegrepen, terwijl een der belhamels zijn geweer vastpakte en er de bajonet aftrok. Oehlers, ziende, dat zijn kameraad in gevaar verkeerde, schoot daarop. Blijkbaar meenden de opdringenden, dat er met losse patronen werd gevuurd. Zij bleven tenminste tartend uitdagen. Toen Ragobar, die zich wist los te werken, daarop ook schoot en men gewonden zag vallen, drong hetgeen gebeurde tot de schreeuwer door. Onder de kreet dat er geschoten werd met scherp, stoven zij naar alle kanten uiteen.

Nadat de straat „schoon" was, bleeken er drie gewonden te zijn blijven liggen.

Zij werden naar het hospitaal vervoerd, waar een hunner, Nijman genaamd, kort na aankomst overleed. Een ander, Lank, bleek in zorgwekkenden toestand te verkeeren.

Als weerwraak kondigden de vluchtenden wel brandstichting voor den nacht aan, doch behoudens kleine incidenten viel er niets voor. Dank de proclamatie waren de straten reeds om 7 uur verlaten en leeg, hetgeen een akelige stilte tengevolge had.

Vrijdag verliep de dag, mede dank de regen, die viel, nagenoeg zonder incidenten.

Onder de oproerlingen in de stad deed de politie reeds heel wat goede vangsten. Een veertigtal oproerkraaiers werd tot dusverre aangehouden.

Het late krachtige optreden der politie is vooral hieraan te wijten, dat men niet genoeg agenten ter beschikking had, en de militairen juist daags te voren op patrouille vertrokken waren. Eerst toen deze Donderdags teruggekeerd waren, kon er krachtiger worden ingegrepen.

Van de politie, die op de meeste prikkelende wijze werd uitgedaagd en gehoond, werd buitengewoon veel tact gevorderd. De wijze waarop zij deze heeft betracht, verdient dan ook hooge lof en maakt aanspraak op waardeering.

De aanwezigheid van vrouwen en kinderen die (opzettelijk?) tusschen de oproermakers heen en weer trokken, maakte het uiterst moeilijk met volle kracht op te treden vóór de uitvaardiging der proclamatie. Daaraan zal gedeeltelijk te wijten zijn, dat naar verhouding zooveel agenten vooral wanneer ze onvergezeld naar huis trokken, konden mishandeld worden op minderwaardige wijze.

Nog meer ongeregeldheden.

Na de uitbarsting van Woensdag dreigden de delvers, die werkten aan den kabelaanleg der electrische centrale, met staking als hun dagloon dat minumum f 1.50 bedraagt, niet werd opgevoerd tot tenminste f 2.50.

De heer D. Simons, die met hen naar de gasfabriek optrok, bepleitte een geringe verhooging, doch de directeur wees die energiek af, onder mededeeling, dat hij zich vooral onder deze omstandigheden geen verhooging liet afdwingen.

De demonstranten kregen daarna hun te goed uitbetaald onder toezicht der politie en konden gaan.

Vrijdag keerden zij echter naar hun werk terug.

Ook de arbeiders, bezig aan de straatverbinding van de Zwartenhovenbrugstraat, legden het werk neer, naar zij opgaven daartoe gedwongen.

Op Beekhuizen eischte een 50 tal smidsleerlingen betaling en zette de eisch kracht bij door ook met staking te dreigen en heen te gaan. Gisteren meenden zij echter beter te doen met maar weer aan het werk te gaan, doch kregen te hooren, dat ze thans niet meer behoefden te komen wijl ze allen ontslagen waren.

Britsch-Indiers woelig.

Op Jansenboiti (Pad van Wanica) ontstond ook al beroering onder de opgezeten Britsch-Indiërs, die een geschil hadden met den heer Jansen, bij wien zij perceelen hadden gehuurd.

In den avond sneden vier heethoofden onder hen de telefoonverbinding met de stad door, zoodat de vestiging van verbinding met de stad verstoken bleef.

Vrijdag trok een bende van een 150 man op om naar de stad te komen, doch de politie, die gewaarschuwd was, nam aanstonds afdoende maatregelen en de betoogers kwamen niet.

Een nabetrachting.

De Nieuwe Stem wijdt een hoofdartikel aan de relletjes van de afgeloopen week. Wij nemen hieronder enkele passages over, welke alle volksmenners en leiders van betoogingen kunnen ter harte nemen.

De volksmenners plukken nu de wrange vruchten van hun arbeid! Ach neen — was dit tenminste nog maar zoo! *Anderen*, geprikkeld en misleid, zijn de slachtoffers, want de leiders houden zich, als gebruikelijk is, afzijdig en blijven veilig van het terrein, waar gevaren dreigen en ordeverstoring dwingt tot tegenweer.

In een oud tooneelstuk laat de schrijver een zijner personen zeggen: Niets is zoo vuil als de onschuld, ieder wascht er zijn handen in."

Zoo is 't. Zij, die dag aan dag de volksgeest hebben vergiftigd en verzet hebben gezaaid, zullen nu wel het hardste „Ach en wee" roepen en betreuren hetgeen is voorgevallen. Maar het bloed dat heeft gevloeid en het leven, dat verloren ging komen over *hun* hoofd.

Op de vergadering van den Volksbond mag er een enkel bezadigd woord gesproken zijn — dit is toch verre overstemd door opruiend gebral, waarvan men zich moet afvragen hoe dit werd toegelaten.

Er wordt gezegd, dat na de vergadering door een agent een slag is toegebracht en dat dit de vonk is geweest, die de gemoederen deed ontvlammen.

Daartegenover wordt beweerd, dat aan den slag een handgemeen of het gooien van een of meer steenen van uit de verzamelde troep is voorafgegaan. Wij weten niet wat hiervan juist is. Maar wel weten wij, dat in de vergadering al verklaard is, dat het nu tijd is voor daden en dat *men daarvoor naar de bijeenkomst gekomen was!*

Neen, het was bij velen een vooropgezet plan; relletjes kunnen niet uitblijven.

Relletjes? — van wie? Nogeens, van het rapaille. *De* werkloozen willen wij — zoo algemeen gesproken — daarvoor niet aansprakelijk stellen. Er zullen onder hen — wij houden ons daarvan overtuigd — genoeg zijn, die dit niet hebben verlangd, die dit streng afkeuren, al was het alleen, omdat zij begrijpen, hoe groote schade aan hun zaak is toegebracht.

Als werkloozen, arme hongerlijdenden, daden verrichten, die om 't zoo uit te drukken — in hun lijn liggen (welke daden dat zijn, doen wij zeker beter niet te vermelden) ja, dàn kan men, hoe afkeurenswaardig of misdadig die ook zijn, ze tenminste begrijpen.

Maar nu? Slechts baldadigheid en vernielzucht hebben zich gemanifesteerd. En wij verklaren dat elk begrip, dat zelfs maar tot de minste vergoeilijking stemt ons ontbreekt. Tenzij men als zoodanig wil aanmerken de treurige opwinding, waartoe de massa is opgezweept.

Als wij spreken van rustige burgers, dan — het zij herhaald — gelooven wij, dat daartoe ook een groot deel der werkloozen mag worden gerekend. En tot hen gaat ons medelijden en ons beklag.

Hun eerste optreden had aller sympathie en aller waardeering. Wij onderschatten niet de zwaarte van hun nood en niemand kan meer dan wij hopen, dat die zal worden gelenigd.

Maar is het dan niet bedroevend, dat door het gepeupel, dat niets te verliezen heeft, aan hen zoo groote schade is berokkend? Want het lijdt geen twijfel of er zal worden gegeneraliseerd en men zal aan *de* werkloozen aanrekenen, wat is geschied. Onschuldigen zullen lijden door de wandaden van anderen.

De werkloozen mogen inzien, dat velen in wie zij vrienden zien, hun vijanden zijn. Vijanden, die hen misleiden door allerlei voor te spiegelen, dat niet met handomdraaien te verwezenlijken valt, die aansporen tot verzet, die menschen voeren in gevangenschap, die menschen drijven in den dood!

De werkloozen hebben er het meeste belang bij, dat orde en rust zoo spoedig mogelijk terugkeeren,

De tijden zijn hard genoeg. In géén land ter wereld is de Overheid in staat het werkloozenvraagstuk volkomen op te lossen.

Wij beseffen, dat dit slechts schrale troost is voor de slachtoffers van den heerschenden toestand, maar het moest toch worden overdacht.

De wereld is ziek en de knapste koppen trachten de remedie te vinden. Komt men dan ook in opstand tegen den dokter omdat hij voor een kwaal nog geen genezing vond?

Het socialisme, toespassing van zijn leer, kan uitkomst brengen zoo liegt men de menigte voor?

Kijk naar Engeland. De grootste inzinking, de debacle van het Pond Sterling kwam onder een socialistische regeering. En toen Mac Donald meende, dat alleen forsch ingrijpen (verhooging van belastingen, verhooging van invoerrechten en *vermindering van steun aan de werkloozen*) redding kon brengen en daarvoor eerlijk uitkwam, toen werd de hoogvereerde leider tot „Judas" verklaard, die de partij had „verraden." Omdat — omdat hij moest erkennen dat eene theorie die op papier heel mooi is, in de praktijk geen hulp brengt in nood!

Het blijft nog overal een zoeken en tasten. Maar daarvoor is noodig kalme overdenking en rust.

Het is daarom, dat zij, die de rust verstoren een vloek zijn voor de gemeenschap, in de eerste plaats een vloek voor hen, die lijden door gebrek aan werk, door gebrek aan brood.

Was dat eens waar!

Er is al veel geschreven over den gunstigen invloed die een zeereis op de gezondheid uitoefent, maar dit heilzaam resultaat wordt helaas maar al te vaak voor een groot deel vernietigd door het onprettige optreden der zeeziekte.... Duizeligheid, misselijkheid, braken, gebrek aan eetlust en meer of mindere lusteloosheid kenmerken den beklagenswaardigen toestand der passagiers, die tengevolge van de schommelende en slingerende beweging van het schip aan deze ellendige ziekte ten prooi zijn.

Definitieve geneesmiddelen ter bestrijding der zeeziekte kent de geneeskundige wetenschap nog niet. Ook door een specialen bouw van het schip trachtte men het kwaad door aanwenden van verschillende methoden met wisselend succes te overwinnen, zonder echter het optreden der zeeziekte geheel te kunnen voorkomen.

Thans wordt in Engeland een reusachtig stoomschip gebouwd, dat vooreerst eenvoudig als „No. 534" aangeduid wordt, maar dat achter die schijnbare onbelangrijkheid een buitengewoon geheim verbergt.

„No. 534" belooft al een drijvend paradijs voor zeezieke passagiers te worden.

Wie met dit stoomschip in het vervolg de Oceanen zal doorkruisen, zal tegen iederen vorm van zeeziekte beschut zijn.

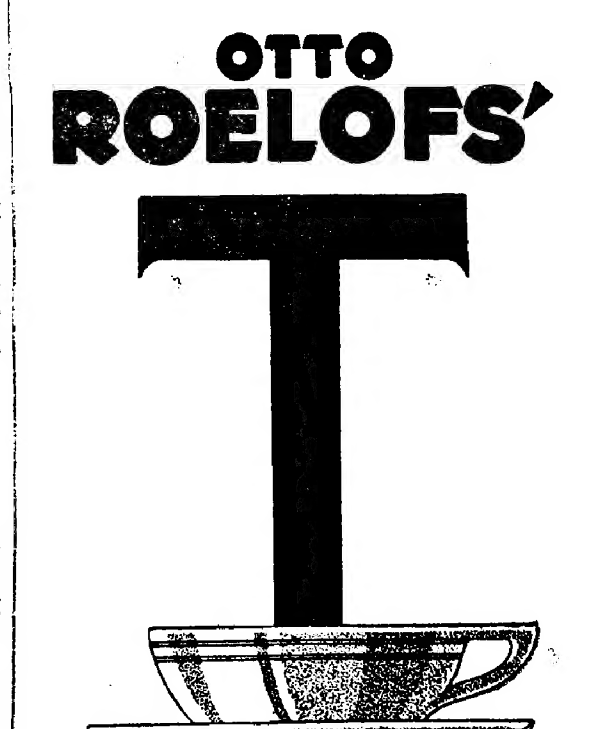
Alle gemakken en ieder comfort der moderne luxe-stoomschepen vindt de reiziger op „No. 534" op een gelukkige wijze vereenigd.

Onnoodig te zeggen, dat dit stoomschip prachtige tennisbanen, zwembassins en rijbanen met z.g. „Amerikaansche paarden" bezit, waarbij de ruiter meent werkelijk op den begananen grond te rijden.

Maar dit alles was nog niets buitengewoons. Het geheim bestaat hierin dat de Engelsche ingenieurs een „Gyroscoop aanleg" geconstrueerd hebben waardoor ieder rollen en slingeren van het schip onmogelijk gemaakt is. De proeven, welke gedurende de laatste maanden onder de deskundige controle genomen werden hebben definitief bewezen, dat zelfs bij het geweldigst onweer, bij hooge zee en orkaanachtige stormen „No. 534" zonder moeite zijn 35 knoopen per uur aflegt, zonder dat zijn dek door golven bespoeld werd. Het trotseert vooral de beruchte stortzeeën, zonder ook maar enkele centimeters te schommelen!

Genoemde Gyrosccoop, het resultaat van jarenlange nautische experimenten, houdt het schip prachtig in evenwicht. Het instrument weegt meer dan 300 ton en kost slechts een bagatel van 5 millioen gulden! De reederij moet wel groote verwachtingen van dit mysterieuse instrument koesteren, daar het niet aan te nemen is, dat zij uit louter philantropische redenen — om de menschheid van het kwaad der zeeziekte te bestrijden — zoo'n som in „No. 534" belegd zal hebben.

Geen passagier, die met dit schip reist, hij mag nog zoo nerveus of zwak zijn — kan zeeziek worden. Dat is de verwachting van „No. 534". Iedere passagier moet zelfs bij hooge zee, zijn zalmmayonnaise kunnen eten en zijn chocolade cocktails drinken bij zijn thee en dans, ook wanneer een orkaan rond het schip woedt. Hij zal zich daar als in een drijvend paradijs gevoelen en „No. 534" roemen als een nieuw wereldwonder der techniek.

Steunt het
Apostolaat der Zee

Nadruk verboden.

BELLADONNA.

Oorspronkelijk verhaal door

D. STRATER.

13

De dag van het uitstapje naar Tupelo was 'n waar evenement in het leven der beide vrouwen. Anny had voor haar moeder 'n fraai toilet gekocht en voor haar zelf 'n eenvoudig costuum, dat haar verrukkelijk stond. Determan zelf had zich voor deze gelegenheid in de uiterste puntjes gekleed.

De tram bracht het gezelschap al spoedig naar de f e r r y h o u s e, waar de boot afvoer. 'n Talrijke menigte van allerlei rang en stand verdrong zich om 'n plaatsje op de boot machtig te worden. De stemming onder al die passagiers was uitstekend. De heeren lieten de conversatie meest aan hun respectieve egaas of dames over, klompten bijeen, of lazen hun lijvige krant. De dames met haar eigenaardig Amerikaansch accent babbelden, vroolijk en opgewekt over allerlei ditjes en datjes.

Ons klein gezelschap genoot volop van den heerlijken lentedag en het verrukkelijk uitzicht op de breede Hudson, die bezaaid met heen en weer en zigzag dooreen varende schepen en booten een onvergelijkelijk schouwspel opleverde. Allengs verdwenen de gebouwen, de torenspitsen en de luchtkrabbers van New-York uit het oog, verhuld onder den wazig-gouden sluier van het koesterend zonnelicht. Na 'n korte vaart werd de tocht nu per trein voortgezet naar Tuppelo-Park.

In het landschap dat zij nu doortrokken scheen de natuur met kwistige pracht al heur schoon te hebben rondgestrooid. Ruige heuvelen, die achter hun teer-groenend geboomte lachende dalen verscholen hielden; dartele beekjes, sprankelend in zongetintel; bloemenpracht in bonte kleurenmengeling; vogelen zonder tal, kwinkeleerend in struiken en hagen vol schuchter, en nauw ontloken bloesem, één heerlijkheid en al!

Toen de trein eindelijk stil hield voor Tuppelo-Park, stegen onze reizigers uit en gingen na 'n korten rit op 'n dichtomlooverd plekje een koude lunch gebruiken, waarvoor de dames Vermeer het noodige hadden meegenomen.

Met stijgende bewondering zag Determan, hoe bevallig de bekoorlijke Anny de honneurs waarnam. Een dronk uit hare hand ontvangen, leek hem 'n koninklijke gift, een blik uit haar oogen 'n weldaad. De gedachte aan het fortuin, dat zij eenmaal zou erven, was bij hem geheel op den achtergrond gedrongen. Neen, hij had haar lief om haar alleen!

Na 'n korte rust maakte het gezelschap 'n wandeling door de met villa's bezaaide dreven van het heerlijke lustoord. Het ontging daarbij Determan niet, hoe Anny de algemeene bewondering tot zich trok. En toen hij onder enkele bekenden ook zijn directeur ontmoette, trof hem de buitengewone voorkomendheid, waarmede deze de dames Vermeer en bijzonder Anny begroette.

In een der vele gelegenheden werden nu enkele versnaperingen en de thee gebruikt, en daarna de prettige dag besloten met 'n gezellig diner, waarbij de vroolijke stemming van ons drietal haar toppunt bereikte.

't Maantje, dat zoo zacht tot zoete vertrouwelijkheid stemt, blonk reeds aan den donkerenden hemel, toen ons drietal de terugreis aanving. Bij een kromming van den weg raakte mevrouw Determan even achter, en Determan, die naast Anny liep, kreeg eindelijk de gelegenheid, welke hij den heelen dag reeds gezocht had, om Anny zijne liefde te verklaren.

— Mejuffrouw, zoo begon hij, 't is vandaag 'n onvergetelijke dag voor mij geweest, nu ik hem heb mogen doorbrengen met u, die ik zoo heb leeren hoogachten... Zou ik u een vraag mogen doen?

Anny antwoordde niet, zij scheen te gevoelen, waarheen haar begeleider het geval wilde leiden.

— Mejuffrouw, hervatte Determan na 'n poos — de achting die ik u toedraag is sinds eenigen tijd overgegaan tot 'n hooger gevoel, tot een oprechte liefde voor u . . . zou ik mogen hopen?

Anny beefde bij deze woorden. Ze sloeg onwillekeurig de oogen neer. Eindelijk antwoordde ze:

— Uw aanzoek, mijnheer Determan, komt zoo onverwacht . . . Ik ken u nog zoo kort . . . .

— O mejuffrouw, riep Determan uit, ik wil gaarne wachten. Zie Anny, als ik u zoo noemen mag, ik heb 'n vrij goede positie, en als ik mij maar zeker weet van uwe liefde, zal ik dag en nacht werken, om u 'n onbezorgd bestaan te geven.

— Maar mijne moeder dan? vroeg Anny.

— Uwe moeder acht ik eveneens hoog; ik heb haar liefgekregen, Anny alsof ze mijn eigen moeder was. Na ons huwelijk komt ze bij ons wonen. Zie Anny, ging hij na 'n poos verder, ik wil 't u wel bekennen.. vroeger in Holland vóór ik u leerde kennen, had ik 'n hartstocht voor 't spel; ik had schulden maar sinds eenigen tijd heb ik ze alle betaald . . . ik wilde 'n eerlijk man zijn als ik om u kwam . . .

— Daar komt mijn moeder, onderbrak hem Anny, spreek met haar . . .

Mevrouw Vermeer was nu naderbij gekomen. In den beginne was ze 'n weinig verrast door 't stilzwijgen der beide jongelieden, die zooeven nog zoo vroolijk en opgewekt waren. Maar Determan ving al spoedig 'n vertrouwelijk gesprek met haar aan. Hij verhaalde van zijn vroeger leven in Holland; van het harde leven, dat hij geleid had, toen hij pas in New-York was aangeland, en hoe hij er later in geslaagd was 'n plaats als filmacteur te krijgen. Mevrouw Vermeer van haren kant verhaalde van de lotgevallen, die zij de laatste jaren had meegemaakt.

Zoo werd de reis gekort tot men in New-York en thuis kwam. Bij het afscheid hield Determan Anny's handje langer dan noodig in de zijne. Anny liet dit gewillig toe, en het blosje, dat daarbij heur gelaat overtoog, zei hem genoeg.

X.

's Anderen daags informeerde Determan's directeur belangstellend, wie de beide dames waren, die hij 't genoegen had gehad in zijn gezelschap te begroeten.

Toen Determan hem verhaalde, dat hij bij mevrouw Vermeer op kamers woonde en met de dames bevriend was, hervatte de directeur:

— Welk 'n prachtige verschijning was die jonge dame! Ze zou bepaald 'n aanwinst voor onzen troep zijn, als ze bij ons 'n engagement wilde aannemen. Zou u, die toch met de dames bevriend zijt, er niet eens naar willen informeeren?

(Wordt vervolgd.)

De geschiedenis van de radio-preeken van het Gulden Uur.

Als het tijd is voor het Gulden Uur, zet menigeen in de Vereenigde Staten, Katholiek of niet - Katholiek, zijn radio aan, om te genieten van een kernachtige speech van Father Coughlin, die elke week en wel Zondagsavonds een uur praat over de groote problemen van den dag, van uit zijn pastorie naast het kerkje van Sint Theresia, de Shrine of the Little Flower, ergens in een voorstad van Detroit, de automobielenstad, de stad van Ford.

Niet-Katholiek en Katholiek luistert naar Father Coughlin en ik voor me zelf hoorde voor het eerst van hem spreken door twee onverschillige kwanten uit Ohio, die in Buffalo toevallig in een speakeasy aan hetzelfde tafeltje als ik beland waren. Een speakeasy is nu juist geen plaats, waar propaganda voor een preek wordt gemaakt, maar dit verhinderde niet, dat tijdens het gesprek de radio werd aangeroerd en het tweetal uit Ohio tusschen twee slokken door vertelde, dat ze onveranderlijk naar Father Coughlin luisterden. Ze waren beiden niet Katholiek. Dit verhinderde hen echter niet, dien Father Coughlin „a mighty fine guy" te vinden. Ze bewonderden de openhartigheid en de raakheid, waarmede hij allerlei toestanden vooral op sociaal gebied hekelde en het plutocratische kapitalisme van de States als een verderf voor het land schilderde.

Den volgenden Zondag zette ik één van de Columbia-zendstations aan en hoorde een boeiend vertoog over de prohibitie. Father Coughlin schilderde haar als het resultaat van Protestansch fanatisme en hij noemde de prohibitiewet in haar gevolgen de meest onzedelijke die de Vereenigde Staten rijk is. Zijn welsprekendheid en het feit, dat hij daar zoo onomwonden en door de radio sprak, maakten indruk op me. Father Coughlin daagde zelfs president Hoover uit, om de nadeelen van de prohibitie formeel te ontkennen.

Mijn belangstelling in Father Coughlin geprikkeld, toog ik op meerdere bijzonderheden uit en wat ik hoorde, was alleszins de moeite van het verder vertellen waard. Het bleek, dat Father Charles E. Coughlin aan het hoofd stond en nog staat van een parochie van 63 gezinnen en een houten kerkje, dat twee honderd personen kan bevatten, het zijne mag noemen. Desondanks is hij de man, die zooals een niet-Katholiek blad onlangs „schreef, waarschijnlijk het grootste aantal toehoorders heeft van alle radiopropagandisten, die op zijn gebied werken.

Hoe groot het aantal luistervinken van het Gulden Uur is, kwam uit toen Father Coughlin aan het slot van een reeks beschouwingen over het communisme vertelde, dat er een beweging gaande was, om hem te censureeren. Het antwoord zijner luisteraars was twee honderd duizend brieven, aan het Columbia-zendsysteem gericht, waarin er op werd aangedrongen, dat het zenduur van Father Coughlin zou worden voortgezet en dat deze ongehinderd zijn meening zou kunnen zeggen.

Father Coughlin kwam enkele jaren geleden uit Ontario (Canada) naar Detroit, met de opdracht er een parochie en een kerk te stichten in een omgeving, die de Katholieken niet erg vriendelijk gezind was. Toen hij voor de eerste maal de H. Mis in het houten kerkje opdroeg, verbrandde een protesteerende menigte op een naburig weiland een kruis.....

Door een dergelijk optreden allerminst geintimideerd, toog Father Coughlin aan het werk, teneinde eerlang in staat te zijn, voor de H. Theresia een mooie, steenen kerk te bouwen. Hij zag de voordeelen van de radio in en wist wat geld bij elkaar te krijgen, waarmede hij een uur zendtijd „koopen" kon, gelijk dat in de Vereenigde Staten, waar de radio zich tot veler ongenoegen in handen van particuliere ondernemingen bevindt, te doen gebruikelijk is.

Zijn eerste preeken werden door een station te Detroit uitgezonden. Spoedig daarna kon hij een netwerk van drie stations organiseeren en thans worden zijn preeken door zestien stations uitgezonden, waardoor ze vrijwel overal in de Vereenigde Staten kunnen worden gehoord. En ofschoon Father Coughlin den vollen prijs betaalt en alle aan het zenduur verbonden verzwaamheden zelf laat verrichten, doet hij in het radio-uur geen beroep op zijn luisteraars voor geldelijken steun. Die zenden hem vaak spontaan bijdragen en de rest wordt door de in Detroit gevestigde Radio League of the Little Flower bijeengebracht. Het werk, aan het beantwoorden der correspondentie verbonden, is ontzettend en vijf en dertig jongelui helpen Father Coughlin, wiens pastorie een groot kantoor is, waarin voor hem nauwelijks een kamer is overgebleven.

Op verzoek zendt Father Coughlin gedrukte exemplaren van zijn preeken. Voor zijn preeken over het communisme kwamen honderd duizend aanvragen in, terwijl die over de prohibitie door niet minder dan vijf honderd duizend personen werd aangevraagd. Twee drukkerijen in Detroit werken uitsluitend voor den radio-priester.

Communisme, massa-productie, een systeem dat een werkgever in staat stelt, met veel geschreeuw over zijn edelmoedigheid een maand vóór Kerstmis duizenden arbeiders in dienst te nemen en ze na de feestdagen in alle stilte de straat op te sturen (eigen woorden van Father Coughlin) en tevens de prohibitie zijn de voornaamste onderwerpen der preeken, die telkens een bepaalde kwestie aansnijden, kort en krachtig en vooral overtuigend.

Het valt te begrijpen, dat niet alle luisteraars het met Father Coughlin eens zijn. Hij ontvangt geregeld dreigbrieven en menigmaal belt iemand hem zelf intercommunaal op, om hem te vertellen, dat zijn leven op het spel staat. Hij lacht er om en memoreert dat dreigen niet eens in zijn preeken.

Maar dit kan toch niet verhinderen, dat er in stilte en door onbekende machten tegen Father Coughlin wordt gewerkt. Het resultaat is geweest, dat het Columbiasysteem dezer dagen tot ieders groote verbazing aankondigde, dat het niet langer aan particulieren zendtijd voor religieuze doeleinden zou verkoopen. Het stelde eenige uren beschikbaar, die door respectievelijk, door de belanghebbende gezindten aangewezen comité's gratis zouden kunnen worden benut. Gevolg, dat Father Coughlin aan den dijk kon worden gezet en werd uitgeschakeld, aangezien, zelfs indien de Katholieken van het aanbod zullen gebruik maken, de zendtijd uiteraard voor een algemeener Katholiek doel zou worden benut.

Gelukkig is in de Vereenigde Staten nog steeds alles voor geld te koop. Was Father Coughlin er bij het Colombiasysteem „uitgewerkt", hij slaagde er in, een ander, onafhankelijk systeem bereid te vinden, voor hem een „hookup" over elf stations te organiseeren. Het is dus niet gelukt, hem het zwijgen op te leggen. Nu, de manier, waarop Father Coughlin degenen, die hem hadden willen „nekken", aan de kaak stelde, was werkelijk de moeite waard en zijn speech wierp een helder licht op bepaalde toestanden en bepaalde groepen van personen in de z.g. vrije en democratische republiek der sterren en strepen....

Msbode.

Barbaarschheden van den electrischen stoel.

De bekentenis van een dokter na zestien jaar ervaring.

„Wat een mensch ook heeft bedreven.... hij heeft recht op op een menschelijke behandeling.

door

DR. REGINALD SURER,

New York.

Telkens weer gaat men er aan twijfelen of de electrische stoel nu wel zoo'n snelle en pijnlooze dood is als algemeen wordt gezegd. Want af en toe komen er bij de ter dood brenging dingen voor die met elk menschelijk gevoel spotten. Van bijzonder veel belang zijn bij de beschouwing van den electrischen stoel de ervaringen van Dr. Amos Squire, die lange jaren chef dokter was in de beruchte Amerikaansche gevangenis de Sing Sing en die tot op heden op den dag zoo ongeveer 138 executies heeft moeten bijwonen.

Hij werd daardoor een fanatiek tegenstander van de doodstraf die hij met behulp van zijn verschrikkelijke ervaring bestrijdt:

Het begin van den doodstrijd.

Fred Lasscock zou wegens den moord op zijn werkgeefster, de doodstraf m.b. de electrische stoel moeten ondergaan. Alle betuigingen van onschuld, alle verzoeken om genade, om gratie, bleven zonder gevolg en de dag van terechtstelling was spoedig gekomen. Rustig en vrij kalm laat de jonge man zich des ochtends naar zijn cel voeren. Hij laat zich het haar knippen, een donkeren hemdachtigen mantel aantrekken en hij volgt den cipier dan zonder iets te zeggen naar de kamer waar de terechtstelling zal plaats vinden.

De staatsvertegenwoordiger leest nog eenmaal de beschuldigingsacte voor en vraagt den jongen man of hij in het aangezicht van den dood zijn schuld wil bekennen.

Stilte op het plein.

Dan klinkt langzaam en duidelijk de stem van Lasscock:

„Ik ben geen moordenaar. Moge God mij helpen."

Snel wordt hem nu de stalen kap op het hoofd gezet en de kabels aan de voeten vastgemaakt en op een teeken van den gevangenisdirecteur drukt een beambte den doodbrengenden knop in. Tweeduizend volt zullen gedurende 1,5 minuut het lichaam doorstroomen en 't leven vernietigen.

Maar..... het typische tril-geluid dat altijd na de inschakeling van den stroom duidelijk waar te nemen is, blijft uit. De beambte schakelt terug en drukt den knop nog eens langzaam en zorgvuldig in. Een zacht geknor dat ook tot de kap van den veroordeelde doordringt, bewijst dat de electrische stoel haar werk nog altijd niet heeft gedaan.

De derde poging blijft eveneens zonder resultaat. De boeien van Lasscock worden losgemaakt, de kap wordt hem van het hoofd genomen en de doodsbleeke man krijgt te hooren dat de moordmachine niet geheel en al in orde is en dat de executie daarom uitgesteld zal worden tot eenige reparaties zijn verricht.

De tweede kwelling.

De fout is spoedig gevonden: er was kortsluiting in een kabel ontstaan. Maar het is nu reeds te laat geworden om de terechtstelling nog op denzelfden dag te doen plaats vinden. Den volgenden morgen zal Lasscock wederom in de hal des doods worden gevoerd. Ongelooflijk hoe een mensch in één dag veranderen kan. Het gezicht geelgroen, de oogen diep-omscha duwd, beenen en armen sidderend, zachtjes voor zich uit mummelend knielt de veroordeelde neer en wordt met behulp van een cipier voor den tweeden keer op den doodbrengenden stoel gezet.

Uit voorzorg had men vooraf eenige proeven met den electrischen stroom genomen. Maar als nu de man die op den knop moet drukken zijn taak verricht, breken zelfs dokter en directeur, die toch reeds honderden terechtstellingen hebben meegemaakt het angstzweet uit: D e m a c h i n e w e r k t w e e r n i e t. Krampachtig bewegen zich de vingers van den ter dood veroordeelde... steunend komt de adem tusschen zijn lippen uit. De aanwezige electrotechnicus rent nu zelf naar het schakelbord... probeert het drie, vier maal zonder resultaat. Dan begint hij de kabels en den helboom onderzoeken. D a t d u u r t e e n p a a r m i n u t e n. Niemand durft een woord te spreken. Het angstige gesteun van den veroordeelde wordt heviger. De spanning is niet meer uit te houden. De technicus vertelt dat hij de fout niet dadelijk kan vinden. De boel moet nog eens grondig onderzocht worden. En wordt de veroordeelde weggeleid. Hij moet nu door twee wachters weggedragen worden. In de oogen van den ongelukkige is een uitdrukking van waanzinnige angst die ik niet licht zal vergeten.

Gratie.

Intusschen zijn de gevangenisdirecteur en de staatsvertegenwoordiger het gebouw binnengeloopen om den gouverneur telefonisch van het gebeurde op hoogte te brengen. Nog onder den indruk van hetgeen er gebeurd is, schildert de gevangenis-directeur het lijden van het slachtoffer. De gouverneur besluit, gezien de ontzettende kwellingen waaraan de veroordeelde heeft bloot gestaan, Lasscock te begenadigen. De fout aan den electrischen stoel is nu gauw gevonden maar... de veroordeelde is gered. Vier en een half jaar wordt hij uit de gevangenis ontslagen later omdat eerst toen de twijfel aan de onjuistheid van een bezwarende getuigenis was opgeheven.

Een vrouw op den electischen stoel.

Een ander geval. Ruth Snyder had haar echtgenoot vermoord.

Ondanks het feit dat er van vele zijden protesten kwamen tegen het dooden van een vrouw op deze manier, werd zij veroordeeld tot den electrischen stoel. Aan den vooravond van den dag dat haar leven zou eindigen, betrad een geestelijke haar cel. Ruth Snyder knielt voor hem neer en.. zij schreit, eerst zachtjes maar spoedig al heviger en heviger tijdens de bemoedigende woorden van den geestelijke. Haar gehuil groeit aan tot een gegil dat niets menschelijks meer heeft. Ze gilt als een gewond en opgejaagd dier. Als een waanzinnige hamert ze met haar witte handen tegen de muren en rukt zich de haren uit het hoofd, tot ze eindelijk volkomen uitgeput in elkaar zinkt op de bodem van haar cel.

De dokter geeft haar eenige kalmeerende inspuitingen zoodat ze 's nachts nog wat slaapt.

De Strijd.

En dan de volgende morgen. Met bovenmenschelijke kracht strijd ze met de vier vrouwelijke cipiers die haar naar de kamer waar de electrische stoel is opgesteld willen brengen.

Met handen en voeten vecht ze tegen de menschen die haar naar het schavot willen brengen. Een van de vrouwen moet — bloedend — weggevoerd worden. Gillend dringen de waanzinnige kreten van de veroordeelde door de gevangenis waar in de cellen andere ter dood veroordeelden beven van afgrijzen. Schreede voor schrede wordt Ruth Snyder door de corridor; gedrongen eindelijk heeft men haar zoo ver overweldigd, dat men haar een zak over het hoofd kan werpen zoodat het schreeuwen vrijwel onhoorbaar wordt. In de kamer aangekomen waar het vonnis zal worden „voltrokken wordt de zak weer van haar hoofd genomen want de beschuldigingsacte moet worden voorgelezen. De aanwezige beambten zien vol afgrijzen het in waanzinnige angst vertrokken gelaat van de vrouw die rochelend en sidderend de woorden van den staats- vertegenwoordiger aanhoort. Dan begint nog eenmaal de wanhopige strijd als men haar op den electrischen stoel wil zetten. Ze werpt zich op den grond, bijt en trapt en krabt en schopt een wanhopig mensch dat strijdt voor haar leven... Brullend bidt zij om genade van God of van de menschen. Bloedig schuim staat op haar mond, als eindelijk de kap over haar hoofd wordt geschoven. Gedempter nu klinkt nog altijd het geschreeuw:

Voeten en vingers van de veroordeelde trillen van angst. Alle aanwezigen ademen verruimd als eindelijk de handle is overgehaald en het vonnis is voltrokken. Onder de vrijwillige toeschouwers van deze scène waren zeven vrouwen.

De menschen zonder zenuwen.

De gebeurtenissen bij het ter dood brengen zijn niet minder luguber als de slachtoffers kalm zijn. Daar was b.v. de roofmoordenaar Hihgins, die tot groot vermaak van de toeschouwers, dansend naar den stoel ging en zonder een woord te spreken stierf. En de vroegere technicus Harry Simson die zijn vier kinderen vermoord had vroeg als laatste wensch: 't mechaniek van den electrischen stoel te mogen leeren kennen. Daar was verder de geneeskundige dr. Leeman die zijn vriendin had vergiftigd en in de kamer waar de electrischen stoel stond opgesteld aan den gevangenisdokter vertelde wat voor interessante ziekteverschijnselen zich na de vergiftiging bij zijn slachtoffer hadden voorgedaan. De schrijver Paul Sirek verzocht nog een redevoering te mogen houden over een kunstzinnig onderwerp.

Als een onvergetelijke film trekken de 138 menschen die ik op den electrischen stoel zag sterven aan mij voorbij. Het eene oogenblik waren zij gezond en sterk, het volgende moment lagen zij koud en stijf op den grond. Zeker, er waren inbrekers, misdadigers, paria's der maatschappij bij, maar hoe het ook zij, het waren menschen en zij hebben recht op een menschelijke behandeling.

Ik ben een fel tegenstander van de doodstraf geworden, omdat ik weet uit ondervinding, hoe de menschen moeten sterven.

Hsgez.

Boekbespreking.

Zes Bekroonde R. K. Jeugdboeken!!!

Zijn het resultaat van een Prijsvraag, uitgeschreven voor R.K. Jeugdschrijvers.

Hieronder volgen de titels en prijzen van deze bekroonde, welgeslaagde en buitengewoon boeiende jeugdboeken:

TOEN MOEDER ZIEK WAS

door TO HOLSCHER — Bekroond met den EERSTEN PRIJS.

JONGE JAREN

door MADJOE — Bekroond.

FERNANDO MALIRI, of DE JONGEN UIT DEN WOONWAGEN

door M. KRAMER — Bekroond.

DE RIDDER VAN DEN EIKENHORST

door I. J. C. BOCKLING — Bekroond.

IN HET LAND VAN DEN VREDE

door

NELLY SCHELLEKENS — Bekroond.

DE CLUB VAN 4 en 5

door

FRITS VAN VLIJMEN — Bekroond.

De prijs van bovenstaande keurboeken, gebonden in geheel linnen band met veelkleurige stofomslagen, bedraagt fl 2.75 PER DEEL — of slechts fl 15.75 PER SERIE. De verlaagde prijs geldt bij inteekening der geheele serie.

Door deze bekroonde jeugdboeken, geschreven door talentvolle auteurs, is men er in geslaagd het bestaande tekort op het terrein der Katholieke Jeugdlectuur aan te vullen.

Jeugdboeken, waaraan reeds zoo lang behoefte bestond: geen boeken dus van overdreven vroomheid of zoetelijkheid in het godsdienstige! Wel is er echter voor gewaakt dat de geest dezer keurboeken steeds katholiek is en dat de katholieke levens- en wereldbeschouwing overal waar dit pas gaf, op natuurlijke wijze tot uiting kwam.

Er waait een frissche wind door deze bekroonde jeugdboeken, zóó zelfs dat ze ongetwijfeld ook bij niet-katholieken vele lezers zullen vinden.

Bij deze serie is aan de uiterlijke verzorging de grootst mogelijke zorg besteed. De geheel linnen prachtbanden met veelkleurige stofomslag, de talrijke illustraties, het kloeke formaat, kortom de geheele typografische uitvoering zal zonder twijfel aller bewondering wekken.

Verkrijgbaar bij de R. K. Boekhandel „ST AUGUSTINUS"

ST. THOMASCOLLEGE Tel. 56.

ST. MARTINUSGESTICHT Brionplein 248

FRATERSHUIS ARUBA FRATERSHUIS BONAIRE.

TE HUUR

het woonhuis Penstraat no 69 (ben. verd.) bestaande uit: voorgalerij, zaal, 3 ruime slaapkamers, eetkamer, keuken, bad met douche en W. C. Lichtinstallatie en Waterleiding.

2-3 Inlichtingen: Penstraat 67.

Grootste Waarde en Beste Kwaliteit Bij HENDERSON, Emmastad.

Indien U van heerlijke koekjes en biscuits houdt, probeert dan:

PAUL G. KAISER, NOTEBOOM, BUSSINK en DE VETTEN,

voor welke merken Wij alleenverkooper zijn.

Verder hebben wij ook een uitgebreide sorteering in

VERKADE en PATRIA BISCUITS.

Wij bieden U nog steeds aan:

de voortreffelijke

HOLLANDSCHE AARDAPPELEN

„Echte Zeeuwsche Eigenheimers"

a f. 4.75 per krat.

Telef. ISLA: IJSFABRIEK, 14; Hoofdkantoor, 84; TOKO, 70.

Deponeert Uwe bestelling in de bus gemerkt Toko IJSFABRIEK TOKO HENDERSON, bij de aanleg van de Punda Ferry.

Maduro's Bank

Curaçao. N. W. I.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls. 3.000.00 -

Koopt en verkoopt wissels,

buitenlandsch bankpapier, coupons,

gemunt goud en zilver.

Neemt gelden à depósito en opent

chequerekeningen met rente-vergoeding.

Verschaft Reiswissels, Credietbrieven,

Telegrafische Uitbetalingen.

Effecten orders.

Spaarbank. Safeloketten.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, Kingston, CURAÇAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en vandaar **direct naar CURAÇAO** en New York als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
MS. HENRY HORN	Oct. 24	Nov. 8	Nov. 14
SS. AUSTVANGEN	Nov. 7	Nov. 19	„ 28
SS. VESTVANGEN	Nov. 21	Dec. 3	Dec. 31

	Vertr. PARAMARIBO	Aank. CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. VESTVANGEN	Nov. 4	Nov. 9	Nov. 17
MS. HENRY HORN	„ 18	„ 23	Dec. 1
SS. AUSTVANGEN	Dec. 2	Dec. 7	Dec. 15

1e Klasse naar Paramaribo	Fls: 200.00
Dekpassage naar Paramaribo	85.00
1e Klasse naar New Orleans	250.00

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

De Ruyterplein. Tel: No. 72 & No. 505.

JOHN G. EMAN - Agent.

Aruba.

Drink

ORANGE CRUCE.

Refuse all Substitutes.

PRICE: f. 0.12½.

Bottled by:

CURACAO AERATED WATER CO.

Tel. 267.

2-2 **TRADE MARK REGISTERED AT THE CURACAO OCTROOI-OFFICE.**